

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkib in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], tanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 30[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

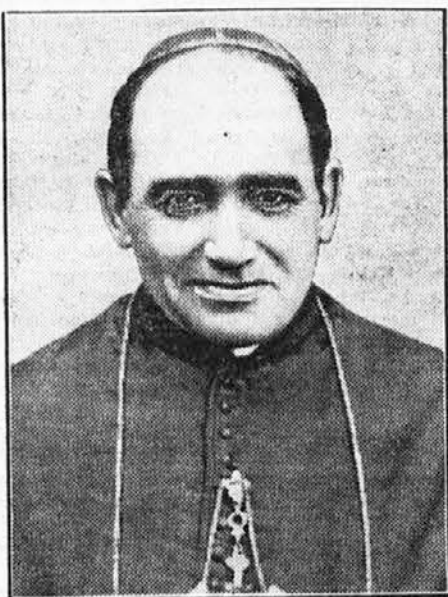
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 138

Ljubljana, petek, dne 19. junija 1931

Leto II.

Kardinal Segura

Kardinal Segura, primas Španije, je moral zapustiti Španijo, ker ga je vlada izgnala baje zaradi njegove agitacije za povratak kralja Alfonza XIII. v Španijo.

Utrjevanje francoskih mej

Pariz, 18. junija. AA. V parlamentarnem odboru za vojsko je poročal poslanec Fabris o utrjevanju francoskih meja. Poročevalec je ugotovil, da je to utrjevanje defenzivnega značaja in da je naravna izpolnitev enoletne vojaške službe. Zato je treba ta utrjevalna dela brez odlašanja dokončati. Utrjevanje samo na sebi ni nobena nevarnost in se mora nad njim spodtikati samo zahrbtni napadalec. Odbor je sprejel poročilo soglasno. Obenem je bil sprejet zakon z načrtom o nadaljevanju utrjevanja po določenem programu. Za ta dela je predviden kredit 25 milijard frankov.

Poset angleških ministrov v Nemčiji

Berlin, 18. junija. AA. Ministrski predsednik MacDonald in zunanji minister Henderson bosta posetila Nemčijo prihodnji mesec. Prispela bosta v Berlin 17. julija. Tam ostaneta do 20. julija. Dne 21. julija bo prispel v Berlin ameriški državni tajnik Stimson, ki bo razpravljal z nemškimi državniki o rezultatih razgovorov z angleškimi ministri. Politični krogi upajo, da bodo razgovori med nemškimi državniki in Stimsonom razčistili položaj in pripravili tla za reparacijsko konferenco. Časopisje sviri javnost, naj se ne vda prevetlikim upom. Vendar bodo razgovori med angleškimi in nemškimi državniki gotovo pomirili javno mnenje.

Komunistični mandati v Romuniji razveljavljeni

Bukarešta, 18. junija. AA. Romunska zbornica je razveljavila vseh pet komunističnih mandatov. Nadomestili so jih z dvema vladnima pristajema, z enim socializmom, enim pristajem Averesa in z enim zaranimom. Doslej niso bili komunisti zastopani v zbornici. Pri zadnjih volitvah so dobili komunisti 73.000 glasov. Komunistične mandate so razveljavili, ker je bil neki komunistični poslanec madjarski podanik.

Bukarešta, 18. junija. n. Ker je parlament na svoji snojni seji odklonil verifikacijo mandatov komunističnih poslancev, so komunisti priredili pred parlamentom burne protestne demonstracije. Komunistični voditelj Himen je z nekega balkona imel uporniški govor. V teku noči pa ga je policija aretirala. Vlada je odločena, da še energičneje nastopi proti komunistom.

Preganjanje Grkov na Dodekanezu

Atene, 18. junija. AA. V zadnjem času se je mudil v Atenah načelnik manjšinske sekcije Društva narodov. Pred povratkom v Zenevo je sprejel grško odposlanstvo z Dodekanezu. Odposlanci so obrazložili zastopniku Društva narodov, kakšen je položaj Grkov v Dodekanezu in kako ravna Italijani s tamošnjim prebivalstvom. Odposlanec Društva narodov so prosili, naj vpraša na italijanskem konzulatu v Atenah, kolikšno je število onih Grkov, ki so jim Italijani prepovedali povratak na okupirane otoke. To je najboljši dokaz, kakšnemu preganjanju so izpostavljeni Grki na popolnoma grškem otočju Dodekanezu.

Knjiga maršala Pilsudskega

Varšava, 18. junija. n. Te dni izide knjiga maršala Pilsudskega pod naslovom: »Zgodovina poljskega popravka«. V knjigi se bavi pisatelj s poljskim narodnim pokretom v času svetovne vojne in pa po vojni in pravi, da o njem ne morejo še govoriti sodobniki, temveč da bodo mogli govoriti komaj pravniki.

Triumfalna pot Nj. Vel. kralja po kršni Liki

Lika je doživela včeraj prvi vladarski obisk v svoji zgodovini - Nepopisno navdušenje po vsej planoti - Nepozabni prizori ljudske ljubezni do svojega narodnega kralja

Gospić, 18. junija. AA. Ves Gospić z bližnjo in daljno okolico se je že več dni pripravljala na to, da pozdravi svojega narodnega kralja iz dinastije Karadjordjevičev, ko bo prvič prispel v te kraje. Vse hiše so bile okrašene z zastavami in cvetjem. Slavoloki so stali drug poleg drugega. Napeto pričakovanje, ki je vladalo že več dni, je doseglo v zgodnjih jutranjih urah vrhunec. V Gospiću so se zbrali prebivalci iz vseh krajev od Perušica do Kosinja, da vidijo svojega kralja.

Izredno navdušenje v Gospiću

Točno ob 8. zjutraj je privozil dvorni vlak na postajo. Nj. Vel. kralja so spremljali predsednik vlade general Peter Živković, minister prosvete Boža Maksimović, minister dvora Boško Jeftić in dežurni adjutant. Na peronu je Nj. Vel. kralja pozdravil ban Savske banovine dr. Ivo Petrović. Nj. Vel. kralj je segel savskemu banu prisrčno v roke in ostal z njim nekaj časa v prijaznem razgovoru. Na postaji je bila razvrščena častna četa pod poveljstvom kapetana Jovanovića. Nj. Vel. kralj je sprejel njegov raport, nakar je pozdravil četo z besedami:

»Pomozi Bog, junaci!»

Četa je odgovorila z gromkim:

»Bog ti pomogao!»

Mestni načelnik Josip Kolaković je bil že dan prej napovedal meščanom, da prispe Nj. Vel. kralj. V proglasu je poudarjal, da bo meščanom dana prilika, da lahko v svoji sredi pozdravijo svojega narodnega kralja in mu neposredno izrazijo svojo brezmejno ljubezen in zvestobo do narodne dinastije Karadjordjevičev. Podoben proglas je izdalo sokolsko društvo, ki je pozvalo vse Sokole in Sokolice, da pozdravijo svojega kralja Sokola. Svoj proglas zaključuje sokolsko društvo z besedami:

»Sivi liški Sokol, poleti z novimi silami! Zdravo in dobrodošlo, narodni kralj!»

Proglas je podpisal starešina Ljubo Serdar. S kolodvora je Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom odšel pred poslopje sreskega načelstva. Na vsem potu je bil predmet viharne ovacij navdušenih meščanov. Tu je bil postavljen ogromen slavolok. Možnarji so pokali, v vseh cerkvah so zvonili z vsemi zvonovi. Ogromna množica je neprestano aklamirala kralja. Tu je Nj. Vel. kralja pozdravil načelnik občine Joso Polaković. Pozdravu so prisostvovali zastopniki oblastev, duhovščina, nad 300 Sokolov, društva itd. Načelnik je v svojem govoru poudarjal, s kolikšno ljubeznijo se je prebivalstvo oklenilo svojega narodnega vladarja. Ta zvestoba je narasla zlasti po manifestu z dne 6. januarja, v katerem je Nj. Vel. kralj razglasil, da ne sme biti razlike med državljani. To blagovest je sprejelo s posebno radostjo prebivalstvo Like, kjer žive složno in drug poleg drugega bratje Hrvatje in Srbi. Svoj govor je zaključil načelnik s klicem: »Naj živi dinastija Karadjordjevičev, živel kralj Aleksander!»

Deklica je izročila Nj. Vel. kralju šop cvetja, učenec ljudske šole pa je nato deklamiral ljubko prigodno pesmico. Pri tej priliki je Nj. Vel. kralju izročil 3 liške kapice za vse tri kraljeviče.

Gospić, 18. junija. AA. Nj. Vel. kralj je ostal v Gospiću pol ure. Nj. Vel. kralju je prebivalstvo priredilo nepričakovano močne in navdušene ovacije, ki bodo ostale vsem v neizbrisnem spominu. Nj. Vel. kralj si je peš ogledal znamenitosti mesta. Med ogledom mesta je bil opozorjen na skupino Primorcev iz Karlobaga, ki je prispela čez Velebit in prehodila 44 km v eni noči, da lahko pozdravi svojega narodnega vladarja.

Medak, 18. junija. AA. Že na vse zgodaj se je zbralo v tukajšnji naselbini 6 do 7 tisoč ljudi, da pozdravijo svojega kralja. Medak je dal med svetovno vojno največ dobrovoljcev, približno tisoč, ki so pohiteli v hrabre vrste tedanje srbske vojske in v jugoslovanske divizije. Po oficijelnem pozdravu je Nj. Vel. kralj pristopil k dobrovoljcem in se z njimi prijazno razgovarjal. Po skoro polurnem postanku je Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom nadaljeval pot

v Udbino. Povsod so Nj. Vel. kralja sprejeli z največjim navdušenjem.

Nj. Vel. kralj med kmeti-dobrovoljci - »Živel kmečki kralj«

Plitvice, 18. junija. Nj. Vel. kralj je v spremstvu predsednika ministrskega sveta Petra Živkovića, prosvetnega ministra Božidarja Maksimovića, ministra dvora Boška Jeftića, bana Savske banovine dr. Petrovića in ostalo suito danes obiskal kršno Liko. Ljudstvo je v solzah in s poljubljajanjem rok pozdravljalo svojega vladarja, kajti še nikoli v zgodovini našega naroda niso ti kraji gledali obraza kralja in sprejeli kraljevskega obiska. Minula so tisočletja, preden je naš tamošnji narod videl kralja svoje krvi, ki je obiskal liška sela in govoril sam z ljudstvom ter roko v roki pogledal v junaška lica Ličanov, iz katerih je sijala vdanost in zvestoba svojemu kralju. Če bi bil prišel tudi kdaj kak kralj v te kraje, nikdar ne bi videl onega, kar je videl potomec Karadjordja. V vsakem selu se je zbralo veliko število dobrovoljcev svetovne vojne, ki so šli prostovoljno v vrste jugoslovanske vojske, pripravljene, da žrtvujejo življenje za veliko Jugoslavijo in dinastijo Karadjordjevičev. Siromaki, toda do konca vdani svojemu kralju, so stopili zdaj pred Njega ter stisk njegove roke sprejeli za nagrado svojega junaštva in svoje vdanosti.

Medtem ko se je Nj. Vel. kralj razgovarjal v vseh vaseh z dobrovoljci, je predsednik vlade Peter Živković s svoje strani izpopolnjeval informacije, ki jih je dajalo ljudstvo Nj. Vel. kralju. V teh razgovorih je zbral Nj. Vel. kralj podatke, ki služijo potrebam onih, ki niso mogli priti radi množice ljudstva pred lice samega kralja. V Udbini, kamor je Nj. Vel. kralj dospel iz Medka skozi vasi in naselbine, raztrešene na široko po dolinah, so bile hiše okrašene s cvetjem in z narodnimi zastavami, da na ta način Udbinčani čim lepše sprejmejo svojega kralja. Velik del pota pred slavolokom je bil kakor preproga samega cvetja. Na slavoloku so stale v velikih črkah besede: »Živel naš junaški kralj!« Burja navdušenja je sprejela Nj. Vel. kralja, ko je prispel v avtomobilu do slavoloka. Ogromna množica ljudstva od slavoloka do mesta je med zvonjenjem zvonov in pokanjem možnarjev vzklikala svojemu kralju. Avtomobil Nj. Vel. kralja je ljudstvo naravnost zasulo s cvetjem. Nj. Vel. kralj sam, ko je stopil iz avtomobila, je moral iti skozi samo cvetje. Zenske v lepih narodnih nošah so polagale cvetje pred noge Nj. Vel. kralja.

Poleg slavoloka je pozdravil občinski načelnik Ilija Kovač Nj. Vel. kralja z ganljivim govorom in prisrčno dobrodošlico. Nato je banski svetnik Milan Banjanin izrazil v kratkem govoru srečo naroda, ki more sredi Udbine pozdraviti svojega kralja. Nobena zgodovina še ni zabeležila, da bi bil dozdaj kak vladar prišel v Liko, da vidi, kako živi tu siromašno ljudstvo. Lika je bogata s kamenjem in ničemer drugim. Toda ljudstvo je srečno in zadovoljno, ker so mogli sredi tega krša in kamenja njegovi sinovi iti med dobrovoljce, da dokažejo vdanost, ljubezen in zaupanje onemu, za katerega so se borili in ki jim je ustvaril današnjo državo junaške dinastije Karadjordjevičev.

Dolge so udbinske ulice, toda Nj. Vel. kralj je šel dober del pota peš skozi špalir ljudstva, ki je vzklikalo vse iz sebe od navdušenja. Sredi ljudstva je sedel neki starec na konju. Nj. Vel. kralj ga je opazil, se mu približal in ponudil roko.

Starec je bil tako ganjen, da so ga oblike solze. Nagnil se je ter poljubljaj kraljevo roko. Ko je ljudstvo to videlo, je naravnost navalilo na Nj. Vel. kralja ter mu začelo poljubljati roke in obleke.

Med zvonjenjem zvonov, vzklikanjem ljudstva in pokanjem topičev je sedel Nj. Vel. kralj v avtomobil in se odpeljal v Visuć, malo pusto selo sredi hribov. Od tod se je podal Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom v Dolnji Lapad. Tudi tu je bil glavni motiv vseh govorov in dobro-

došlic Nj. Vel. kralju, dejstvo, da še nikoli noben kralj ni obiskal teh krajev. Samo potomec pokojnega Karadjordja se briga za liško siromaštvo. Ob prihodu v Dolnji Lapad je pozdravil na lepem trgu Nj. Vel. kralja banski svetnik Vlatković v imenu kmetov unske doline. Med zvonjenjem zvonov, pokanjem možnarjev in burjo navdušenja je zabrel motor avtomobila in Nj. Vel. kralj je nadaljeval svojo pot v Neb-ljave in Zavalje. Ogromna množica ljudstva se je zbrala v Zavalju, da vidi svojega kralja. Muslimanski fesi, liške čepice, pisane narodne noše in beli kožuhi predstavljajo nepopisno živo sliko. Na vseh je videti srečno razpoloženje, vsi so navdušeni nad prihodom vladarja. Na slavoloku soje priproste besede: »Živel kralj!»

Iz množice so neprestano vstajali vzkliki: »Živel kmečki kralj! Živel naš narodni kralj! Živela dinastija Karadjordjevičev!»

Po samem cvetju ob zvokih vseh zvonov in ob bobnenju topičev

Petrova sela Lička, 18. junija. Prekrasen slavolok iz same trave in cvetja! Ko so se pomirili vzkliki navdušenja, je stopil k Nj. Vel. kralju Jova Nakarada in se mu zahvalil, da je doživel, da je vladar prišel med svoj narod. Nato je deklica Danica Balać deklamirala pred vladarjem pesmico in mu predala šopek cvetic. Tudi tu se je zbrala skupina dobrovoljcev. Nj. Vel. kralj je stopil k njim in se začel z njimi razgovarjati. Ljudje so mu pripovedovali o svojih potrebah in mu razodevali, kaj je še nerešeno. Nj. Vel. kralj je z zanimanjem vprašal, kaj je na stvareh, predsednik vlade pa mu je povedal, da je zadeva glede zemljišča teh dobrovoljcev v stadiju proučevanja in da bo kmalu rešeno. Ohrabren po tem primeru je pristopil k Nj. Vel. kralju neki mlad kmet Mile Drkulić, ki je hudo bolan, in je zato prosil vladarja, da bi ga sprejeli v bolnico. Nj. Vel. kralj je odredil, da se ta prošnja javi prisotnemu banu.

Korenica, 18. junija. Tudi tu je bil postavljen velik slavolok, zraven njega pa sta stala na obeh straneh po 2 Ličana in mahala z državno zastavo. V vsej kotlini Korenički od Baniča in Belega polja in Vrela pri Korenici je prebivalstvo navdušeno in s solzami veselja v obeh pozdravljalo Nj. Vel. kralja.

Vladarju so izrazili nekatere želje prebivalstva, kakor n. pr. da naj bi se v Korenici ustanovila gimnazija, da bi se zgradila bolnica itd. Toda nad vsem tem je prihajalo do izraza sreča in veselje prebivalstva, ki se je tu prvič v zgodovini moglo pokloniti svetlemu kraljevskemu licu in se mu zahvaliti za vse, kar je dobrega storil za narod, in mu pokazati, kako prebivalstvo dobro ve, da je njegov edini voditelj brez posredovalcev samo njegov ljubljani kralj.

Vso pot skozi Korenico se Nj. Vel. kralj domala ni dotaknil z nogo tal, nego je stopal po samem cvetju.

Poldne je bilo že davno minulo, ko je Nj. Vel. kralj zapustil Korenico. Do Priboja domala ni hiše, od Priboja do Plitvice pa je le tu pa tam kakšna majhna naselbina. Toda kjerkoli je kaj ljudi, povsod so se zbirali in pozdravljali vladarja, mahali s cvetjem in robci in liškimi čepicami ter vzklikali svojemu vladarju. Tako je Nj. Vel. kralj prispel v Plitvice.

Pri slavoloku je čakal množica prebivalstva iz vseh okoliških vasi, vmes pa so bili mnogi gostje, ki se mude na Plitviških jezirih. Načelnik mesta Miška Kosanović je pozdravil Nj. Vel. kralja z nagovorom, v katerem je naglasil, da je ponosen, ker je doživel ta prisrčni dan, da more sredi tega siromašnega, a poštenega ljudstva pozdraviti ljubljene kralja, osvoboditelja in združitelja.

Nj. Vel. kralj se je prisrčno razgovarjal z zbranimi ljudmi, posebno z dobrovoljci, nato pa se je od njih poslovil in krenil s svojim spremstvom proti jezeru, kjer je bil v gozdu pri Labudovcu ob četrti na 3. popoldne Nj. Vel. kralju in njegovemu spremstvu serviran obed.

Bethlenov program

Že od nekdaj so na slabem glasu madjarske volitve. Včasih so morali prihajati na Madjarsko celi polki avstrijske vojske, da je sigurno zmagala madjarska vladna stranka, danes pa imajo madjarski mogotci že sami dovolj sredstev, da uduše glas opozicije in ji onemogočijo voliven uspeh. Deloma se to dogaja z nad vse nazadnjaškim volivnim redom, ki na deželi ne pozna tajnih volitev, deloma pa imajo vlastodržci še bolj učinkovita sredstva, da opozicijski volivci ali sploh ne morejo priti na volišče, ali pa jim je na volišču samem onemogočena prosta volitev. To potvarjanje ljudske volje je prišlo pri madjarskih volitvah že tako v navado, da so postale madjarske volitve naravnost pregovorne. Vsled tega pa je naravno tudi madjarski parlament izgubil mnogo na veljavi in zlasti demokratična Evropa noče priznati madjarskega parlamentarizma.

Vsega tega se dobro zavedajo tudi madjarski mogotci in zato skušajo pred Evropo vedno paradiirati s svojim svobodoljubjem. Zlasti pa skušajo pridobiti simpatije sveta na ta način, da slikajo sebe kot največje reveže, ki se jim godi največja krivica. Seveda tudi ne pozabijo govoriti o sebi kot o najbolj nedolžnih ovčicah, ki nikomur nečijo nič zalega in ki hočejo samo eno, enakopravnost z drugimi. Vsem tem namenom je služil tudi govor madjarskega ministrskega predsednika Bethlena v Debreczinu. Govor je bil sicer namenjen volivcem, toda v še večji meri je veljal tujemu svetu, ker je grof Bethlen zlasti poudaril bodoče smernice madjarske zunanje politike. Te je formuliral grof Bethlen koncem svojega govora tako-le:

»Bodoče leto bo mirno leto. Na razorožitveni konferenci se bo odločilo, če je misel o evropskem sodelovanju sposobna razvoja, ali pa se povrnemo k sistemu zveznih pogodb. Na razorožitveni konferenci se bo videlo, če so velesile vendar enkrat pripravljene, da priznajo vsem narodom enakopravnost. Panevropska misel pa ima še druge pogoje. Odpraviti je treba krivice, ki koreninijo v mirovnih pogodbah. Že enkrat sem izjavil: pravičnost vsem, ki po krivici trpe preganjanje, enakopravnost vsem, ki so pahnjeni v neenakost in zjedinjenje z onimi, ki so po sili ločeni od nas. To je moj program za bodoče leto.«

Komur se niti ne sanja, kako je na Madjarskem in kdor niti najmanj ne ve, kako se vlada na Madjarskem, tega bi lepe Bethlenove besede pač zlahka premotile. Kajti kdo ni za pravico, kdo ni proti zatiranju nedolžnih in kdo ni za združitev tega, kar spada po naravi skupaj! Toda v tem je stvar, da vse te lepe besede praktično na Madjarskem nimajo prav nobenega pomena.

Dežela popolne neenakosti je Madjarska. Še vedno na Madjarskem dejansko vlada oni stari nazor, ki je izražen v znamenitem »decretum tripartitum«, po katerem tvorijo madjarski narod prelati, baroni in drugi magnati, tudi nižje plemstvo, nikakor pa ne priprosti narod. Ta ne velja nič, ni drugo ko »marva«, ki je dobra, da plačuje davke, obdeluje veleposestnikov zemljo in glasuje kot avtomat ob volitvah za vladne kandidate. Vsa moč, vsa vlada pa je v rokah madjarske aristokracije. Zato pa je na Madjarskem dovoljena tudi samo politika, ki odgovarja interesom madjarskih plemičev.

Vsa madjarska je obdana od dežel, kjer je agrarna reforma že izvedena. Ni čuda, če se madjarski plemenitaš boji, da bo tudi madjarski kmet hotel to, kar so dosegli njegovi stanovski tovariši v vseh sosednjih državah. Da pa madjarski kmet ne bi prišel na to misel, zato govore madjarski plemiči vedno le o tem, kako se preganjani, zato označujejo vse sosede Madjarske kot krvne nasprotnike Madjarske, ki so krivi vseh nesreč Madjarske, pa tudi bede madjarskega kmeta. Že v kali se naj zatre možnost sporazuma med madjarskim ljudstvom in sosednimi narodi. Obenem pa se vzbuja med madjarskim ljudstvom upanje, da bodo madjarski aristokrati s pomočjo svojih zaveznikov in svojih zvez dosegli revizijo mirovnih pogodb in s tem prinesli madjarskemu narodu blagostanje. Zato je govoril grof Bethlen o zvišanju cene pšenice, o svojih zvezah in o krivici, ki jo trpi madjarski narod. Pozabil je samo dostaviti, kako razumeva madjarska vlada pravičnost do lastnih manjšin, kako so brez vsake pravice prav tako Slovaki na Ogrskem, ko celo oni Nemci, ki se navdušujejo za vlado grofa Bethlena. Naj da najprej tem svojim državljanom grof Bethlen vsaj najbolj elementarne pravice, naj da vsaj lastnemu

Reševanje avstrijske vladne krize

Diktatorski načrti dr. Enderja propadli — Angleška finančna pomoč

Dunaj, 18. junija. d. Včeraj pozno ponoči je dr. Ender formalno prevzel nalogo, da sestavi kabinet, toda s pogojem, da se dajo novi vladi izredna pooblastila. Nova vlada naj bi smela z naredbo brez parlamenta in samo s sodelovanjem z manjšim parlamentarnim odborom spraviti v red proračun in dovršiti sanacijo Kreditnega zavoda. Tudi je dr. Ender stavil pogoj, da sme vzeti v novo vlado izvenparlamentarne osebe. Ti pogoj dr. Enderja so izzvali veliko presenečenje, pa tudi velik odpor. Samo »Reichspost« in del krščanskih socialcev je za sprejem teh pogojev. Velenemci in kmečka zveza so odgovorili v svojih listih, kakor tudi v svojih klubih odklanjajoče. Hoteli so zvedeti najprej podoben program nove vlade in hkrati spoznati osebe, ki bi jih dr. Ender pritegnil k sodelovanju. Socialni demokrati so Enderjev načrt odločno odklonili. Vsa levica in sploh ves demokratičen tisk dr. Enderju resno očita, da se bavi z načrti diktature. Ko je dr. Ender danes opoldne prišel v parlament in imel tam posvetovanja z Velenemci, s kmečko zvezo, v glavnem pa s socialnimi demokrati, in je pri teh posvetovanjih nalezl na odpor, je umaknil svoj načrt. V večernih urah še ni znano, komu bo poverjena sestava vlade.

London, 18. junija. r. Angleška banka je dala Avstrijski banki 150 milijonov šilingov predujma za čas, ko se bodo vršila pogajanja za mednarodno posojilo Avstriji, ki je potrebno za

sanacijo dunajskega »Kreditnega zavoda«.

Mednarodno posojilo Avstriji bo razpisano v Londonu, New Yorku, Parizu in v Berlinu. Predmet »Angleške banke« bo v primeru potrebe podaljšanje in plačan iz dohodkov posojila. Akcija »Angleške banke« je naglo popravila položaj, ki je bil postal že zelo resen. Avstrijska javnost je spontano izrazila svojo hvaležnost. Tudi komentariji listov sosednjih držav, kjer so bili zaradi razvoja v Avstriji v velikih skrbah, pravijo, da je prišla Anglija v najkritičnejšem trenutku na pomoč.

»Times« pišejo, da bo akcija »Angleške banke« stabilizirala finančni položaj in meni, da so zadnji dogodki pokazali, da je v osrednji in v vzhodni Evropi potrebna temeljita reorganizacija gospodarskih razmer.

»Morningpost« pravi, da je Anglija z običajno naglico pomagala Avstriji iz težkega finančnega položaja. Po vojni se ni zgodilo prvič, da je Anglija priskočila inozemski državi na pomoč. List končuje z upanjem, da bo tudi Avstrija pri najetju posojila ravnala tako naglo, kar bo imelo tudi na sosedne države ugoden vpliv.

Dunaj, 18. junija. AA. Angleška narodna banka je dovolila avstrijski narodni banki 150 milijonov šilingov predujma na zakladne bone. Avstrijska vlada se je pogajala za ta predujem mesec dni, ker ni hotela izpolniti zunanjepolitčnih pogojev Francije.

Amerika in vprašanje vojnih dolgov

Pomen obiska finančnega ministra Mellona v Evropi — Predsednik Hoover za preureditev odplačevanja dolgov

London, 18. junija. AA. Angleški listi trdijo, da bo ameriški minister za finance Mellon obiskal Evropo, ker hoče proučiti finančni položaj posameznih evropskih držav. Predsednik Združenih držav J. Hoover je mnenja, da je treba preurediti odplačevanje vojnih dolgov, da na ta način odstranimo možnost krize v Združenih državah, ki bi nastala, če bi Nemčija odpovedala nadaljna plačila.

Včeraj je Mellon obiskal predsednika angleške vlade MacDonalda in zunanjega ministra Hendersona. Popoldne pa se je sestal z guvernerjem angleške narodne

banke. Na tem sestanku je proučil načrt za preureditev vojnih dolgov, ki ga je sestavil guverner angleške Narodne banke Norman Montagu.

Pariz, 18. junija. AA. Briand je včeraj sprejel poslanika Združenih držav severne Amerike. Sodijo, da je Briand govoril na tem sestanku o predstojem obisku ameriškega finančnega ministra Mellona v Parizu.

Zvečer je odpotoval Briand v Nantes, da prisostvuje pogrebu žrtev parnika »St. Filibert«.

Restavracija Hohenzollerncev in Habsburžanov

Čudna dvojna logika fašistovskega lista

Trst, 18. junija. n. »Popolo di Trieste« se v uvodnem članku bavi z vprašanjem možnosti restavracije Hohenzollerncev in Habsburgovcev in pravi med drugim, da so v Nemčiji že pripravljena tla za povratek Hohenzollerncev. Pri zadnjih predsedniških volitvah je zmagal eksponent pruskega militarizma Hindenburg. Njegovo nastopanje kot predsednik nemške republike je bilo tako, kakršno bi bilo nastopanje bivšega cesarja Viljema II. Hindenburg se bori proti parlamentu in nikdar ne porabi prilike, da bi se odločno uprl onim strankam, ki delajo na obnovo predvojne cesarske Nemčije. Sedaj se princ Friderik Viljem, sin razcesarja Viljema, po odobrenju rodbinskega sveta v Doorn, ki mu je predsedoval razcesar Viljem, pripravlja, da postavi svojo kandidacijo za predsednika nemške republike pri prihodnjih predsedniških volitvah. Ponavlja se primer Napoleonovega sinovca Luja Bonaparteja, ki je bil leta 1848 izvoljen za predsednika francoski republike, da po treh letih vrže republiko in proglasi cesarstvo.

Kandidatura princa Friderika Viljema ima mnogo upanja na uspeh in njegova izvolitev za predsednika nemške republike se mora glede na sedanje razmere smatrati za zagotovljeno. To bi bila v resnici restavracija Hohenzollerncev. V Evropi bi prišlo do novih bojev in do novih vojn. Zmagovalci v svetovni vojni bi morali braniti svojo zmago, kakor hitro bi bil princ Friderik Viljem izvoljen za predsednika nemške republike. Francija, Belgija in Poljska bi se morale začeti oboroževati, da ohranijo sedanje stanje v Evropi. Nemčiji bi bilo treba v tej njeni nacionalni eksaltiranosti dokazati, da ji njene notranje razmere ne dajejo pravice, da bi še enkrat spravila v nevarnost mir v Evropi in na svetu. Tudi Italija bi se morala alarmirati, ker bi bilo s tem dogodkom neizbežno zblizanje med Avstrijo in Nemčijo in bi veliki nemški blok dobil svojo mejo na Brennerju ter bi od Italije zahteval južno Tirolsko. Posledice tega bi bile nedogledne, ker bi se

madjarskemu narodu nekaj malo enakopravnosti, pa bo potem svet vsaj nekaj verjel njegovim besedam.

Tako pa poučeni svet ne more reči na vse lepe fraze grofa Bethlena nič drugega, ko to, da so ostali madjarski plemiči nepopoljšljivi in da je Madjarska po njih krivdi še edina država v Evropi, ki ječi pod najbolj brezbožnim fevdalizmom. In da tega ohrani, to je na kratko vsa žalostna vsebina Bethlenovega programa.

Važni politični pokreti na Grškem

Atene, 18. junija. AA. V zadnjem času zopet mnogo govore o ustanovitvi novih strank. Pri tej priliki bi se vrnilo v politično življenje Grčije tudi oni politiki, ki so za enkrat v ozadju. Pravijo na primer, da bo bivši grški politik Metaxas ustanovil lastno stranko, Metaxas sam pa je izjavil, da bo nastopil samostojno šele pri prihodnjih volitvah in da bo tedaj ustanovil lastno stranko s tistimi prijatelji, ki bodo obenem volilni kandidati. Ta skupina bi sodelovala z monarhistično stranko Kaldarisa.

Mnogo večjo važnost pripisujejo politični krogi ustanovitvi nove kmetijske stranke pod vodstvom Papanastasijsa. V to stranko nameravajo stopiti tudi nekateri člani sedanje Venizelove stranke, kot voditelja pa senatorja Milona in Karapanos. Sploh je opaziti v Grčiji močan pokret kmetijskih množic. V zadnjem času je bilo več kmetijskih shodov. Najvažnejši sta bili zborovanji v Seresu, ki ima prav bogato okolico z jezerom, in pa v Tebah. Shod v Seresu sta vodila senator Milona in Papanastasijs. Še odločnejše je bilo zborovanje v Tebah. Tu so kmetje protestirali proti delu vlade, ki ne štiti kmetovalcev tako, kakor zaslužijo. Zato so zahtevali, naj bi v parlamentu bilo več kmetijskih poslancev in naj bi sploh kmetovalci prevzeli vodstvo državnih poslov. Listi označujejo skupščino v Tebah kot politično prvorazreden dogodek. Dejstvo pa je, da tudi po shodu v Tebah še ni mogoče govoriti o izrazito novem kmetiskem pokretu v Grčiji.

Naposled so se oglasili socialistični delavci. Glasilo te skupine »Eleftheros Antropos« pravi, da nova stranka ne bo ne buržujska in ne boljševiška in da bo odklonila stike tako z meščanskimi kakor z boljševišskimi elementi. Voditelji te skupine se bodo pogajali z oficijelno socialistično stranko o sodelovanju in o skupni organizaciji.

Poučeni krogi trde, da tiči v ozadju teh novih političnih pokretov sam Pangalos.

Volilna borba na Madjarskem

Budimpešta, 18. junija. n. Za parlamentarne volitve, ki se bodo vršile 28. in 29. t. m. kandidira tudi 28 aristokratov, med njimi tudi kneginja Odescalchi, rojena grofica Andrassy. Aristokratje kandidirajo na raznih političnih programih in nastopajo z vladno pomočjo, posebno proti Košutovcem in socialnim demokratom.

Kako je nastala vest o umoru albanskega kralja

London, 18. junija. AA. Včeraj so krožile vesti, da je bil albanski kralj Ahmed Zogu umorjen. Albansko poslanstvo je vest zanikalo. Dognali so, da je novico poslal v svet radioamater.

Albanski kralj se mudi trenutno v kopališču blizu Drača.

Pogreb Ivana Raića

Zagreb, 18. junija. k. Danes je bil pogreb pokojnega gledališkega igralca Ivana Raića. Pogrebu so se udeležili zastopniki vsega kulturnega in književnega Zagreba.

Četrti kongres Zveze jugoslovanskih mest

Beograd, 18. junija. l. Dne 20. t. m. se prične v Sarajevu četrti letni kongres Zveze jugoslovanskih mest. Kongres se bo večinoma bavil z vprašanjem notranje organizacije zveze. Razen tega je pričakovati obsežne razprave o vprašanju zakona o mestih, ki predstavlja pogoj za zanesljiv in hiter napredek mest. Vprašanje zakona o mestih je bilo pokrenjeno že pred štiri leti na prvem kongresu mest.

Izpiti izstopivših učencev srednjih šol

Beograd, 18. junija. AA. S sklepom prosvetnega ministra in na predlog odelka za srednjošolski pouk ne smejo učenci, ki se med letom izpišejo iz šole in jo zapuste, meseca junija iste leta delati izpit za več razredov, nego samo za tistega, v katerega so se vpisali.

Uvoz kmetijskih potrebščin preko Ljubljane

Beograd, 18. junija. AA. Čez vzorno in kontrolno kmetijsko postajo v Ljubljani se je maja t. l. uvozilo v našo državo 1.144.500 kg lanenega semena, ostalih vrst semen pa 3000 kg. Umetnih gnojil se je uvozilo 90.000 kg, insekticida in fungicida pa se je iz Italije uvozilo 205.000 kg.

Tranzit blaga skozi Belgijo

Beograd, 18. junija. AA. Narodna skupina belgijskih železnice opozarja vse zainteresirane, da mora imeti carinska deklaracija za blago, ki gre tranzitno čez Belgijo, tele podatke: označba izvora blaga in kraj, kamor je blago namenjeno, število kosov, vsebino, težo in vrednost.

V petih urah iz Londona v Rim

Rim, 18. junija. AA. Ameriški letalec Frank Hawks je včeraj poletel z letališča v Croydonu pri Londonu ob 5.31 in prispel v Rim ob 10.15. Po kratkem postanku je ob 12.58 poletel nazaj v London, kamor je prispel ob 17.56. 2800 km dolgo progo je preletel v istem dnevu s povprečno 288 km na uro.

Smola podmornice »Nautilus«

Washington, 18. junija. AA. Polarno podmornico »Nautilus« bo križarka »Wyoming« prepeljala v Queenstown na Irskem. V oddaljenosti 570 milj od tega pristanišča se je utrgala vrh. Po kratkem postanku so vrh popravili, nakar je križarka s podmornico nadaljevala pot.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 18. junija. d. Hladnejše in skrajša še vetrovno vreme, v severnih Alpah morebiti tuhtam dež.

Prebivalstvo Moskve

Moskva, 17. junija. n. Službeno javljajo, da ima Moskva sedaj 2.800.000 prebivalcev.

Bombe v Turinu

Rim, 17. junija. n. V Turinu so včeraj na treh krajih eksplodirale bombe. Policija krivcev do sedaj še ni našla.

Priprave za sprejem ameriških izletnikov

Ljubljana, 18. junija.

Popoldne ob 18. se je vršil v dvorani Delavske zbornice na povabilo Narodnega izseljeniškega odbora sestanek zastopnikov raznih kulturnih društev, da se pogovore o sprejemu naših rojakov iz Amerike. Sestanka so se udeležili tudi zastopnik banske uprave dr. Karlin in zastopnika ljubljanske mestne občine doktor Fuks in občinski svetnik Ivan Tavčar. Skupno je bilo navzočih okoli 45 zastopnikov.

Predsednik dr. Bohinjec je v svojem kratkem informativnem govoru povedal, da je naloga zastopnikov raznih društev, da skušajo pripraviti k sprejemu na glavni kolodvor čim več občanov. Za sprejem naj bi se sestavili ožji pripravljalni odbor, v katerega sta imenovala banska uprava in ljubljanska mestna občina že svoje zastopnike. V odboru naj bi bili še zastopnik Rafaelove družbe, nekaj novinarjev, od pevske zveze, od kulturnih organizacij in zastopnice našega ženstva.

K predsedništvu izvajanjem se je oglasil dr. Svigelj, ki je opozoril na to, da je petek, ko pride prva skupina ameriških izletnikov, uradni dan in da bo treba izposlovati pevcem službe prost dan.

Predsednik je izjavil, da se bo Narodni izseljeniški odbor obrnil na vsa društva s prošnjo, naj pošljejo v ožji pripravljalni odbor svoje zastopnike in da se bo sledeča seja vršila najkasneje 23. t. m., kakor je sestanek zaključil.

Odcepitev podobčine Jablanica

od občine Litija ter pristop v občino Smartno

Po prečitani »Pojasnilo k sklepu ministrskega sveta z dne 11. decembra 1930«, katerega je prečital g. župan B. Drcar, na občinski seji občine Smartno pri Litiji 25. januarja, se je na predlog občinskega svetnika J. Strmana, ki mu je bilo znano, da je že dolgoletna želja cele jablanske doline, da pristopijo v občino Smartno, vzelo soglasno na znanje, kar je tudi občinski urad tozadevno sporočil banski upravi.

Ko so občinarji podobčine Jablanica zaznali za sklep seje, so pobrali podpise vseh hišnih posestnikov v vaseh Gradiški Lazi, Gradiše, Zelenc, Spodnja in Gornja Jablanica, Selsek, Jablanski Lazi in Bukovica. Vseh, ki so se podpisali, je bilo 72 posestnikov s podpismi za priključitev v Smartno, 6 posestnikov pa se ni hotelo izraziti ne za in ne za Smartno.

Po zbiru podpisov je šla dne 13. marca petčlanska deputacija iz omenjenih krajev k gosp. banu dr. Dragu Marušiču s prošnjo vseh podpisanih posestnikov. V prošnji, ki jo je predložil g. banu, so utemljevali sledeče: Že gori imenovani kraji so pol ure bližje Smartni kot pa Litiji. Kdor ima opravka na občin. uradu v Litiji, mora iti mimo občinskega urada v Smartnem v pol ure oddaljeno Litijo. Faro imamo v Smartnem, kar nam pride zelo prav, da si uredimo posebno v poletnem času zadevajoče stvari pri občini in tako nam ni treba hoditi med tednom v Litijo ali k občini. Iz vseh omenjenih vasi hodi naša deca v šolo v Smartno, ker ji je pol ure bližje in veliko bolj prikladnejše. Iz imenovanih razlogov prosimo g. bana, da upošteva naše upravičene želje in prošnje ter nas priključi k občini Smartno.

Gosp. ban nam je pojasnjeval, kaj je privedlo kraljevsko vlado do tega; omenjal je, da se bo v bodoče zahtevalo od občin veliko več dela in odgovornosti, zato morajo biti občine močnejše, da bodo lahko kos vsemu. Rekel je med drugim, da ne bodo silili nikogar, v katero občino naj pripada, pač pa se bodo upoštevale le zgolj ljudske želje. Priloženo prošnjo bo odstopil sreskemu načelstvu v Litiji s priporočilom, da sreski načelnik njih prošnjo upošteva. Ta prošnja na sreskega načelnika se je od strani občinskega odbora na svoji seji dne 25. marca, ko je bil pri seji g. načelnik navzoč, ponovno sprotala, kakor je g. načelnik obljubil, da jim bo šel na roko ter bo zaslišal na mestu ondotno ljudstvo.

V nedeljo 7. t. m. se je vršila seja občinskega odbora v Litiji, kjer je bilo na dnevnem redu tudi to vprašanje. Po debati, ki se je razvila, se je seveda izglasovalo, da morajo spadati omenjeni kraji v Litijo. Da je do tega prišlo, je povsem logično. Odbor ima 25 odbornikov, od katerih so samo trije od gori navedenih vasi, vsi drugi pa so od drugod, zato je glasovanje v njih koristno propadlo.

Pripomnili bi k temu: vas Breg, ki spada sedaj pod kat. občino Jablanico, gravitira bolj na Litijo, naj bi se odcepila ter bi se dala vas Cerovca, ki spada sedaj pod kat. občino Liberga, k katastrofalni občini Jablanica ter vse to pod občino Smartno, s čimer bi bilo vsem ustreženo.

Da se zadeva obrne v korist tukajšnjega ljudstva, prosimo ponovno kralj. bansko upravo, sresko načelstvo, in vse odločilne faktorje, da nam gredo v tem pogledu na roke, kajti mi spadamo le v Smartno in ne v Litijo, kar je potrdil tudi soglasno odbor občine Smartno na svojih sejah.

Prizadeži.

Huda nesreča

Ponoviče pri Litiji.

Letošnja košnja je zahtevala zopet drugo žrtv. Pred kratkim smo poročali o posestniku N. iz Ribč, ki ga je pri košnji pital gad. Danes pa poročamo o drugi nesreči pri košnji. V torek okrog 6. ure zjutraj se je vračal progovni delavec Zorko Ignacij s kolesom z banovinskega vleposestva Ponoviče (Ponoviče), kjer je bil zaposlen kot kosec. Na kolesu je imel pritrjeno koso, ki se, kakor je izjavil, ni dala zložiti. Na ostri ovinu pa je kolesarju spodrsnilo, tako da je padel v jarek. Priletel je tako nesrečno z levo nogo na koso, da mu jo je prerezala pod koleno. K sreči ni bila ranjena nobena glavna žila, sicer bi sigurno zaradi izkravitve umrl. Iskal je dravniške pomoči pri železniškemu zdravniku dr. Premrovu, ki mu je rano izpral in mu jo zažil.

Prisrčen sprejem poljskih novinarjev

Na kolodvoru — Pri slavnostnem obedu — Odhod na Bled

Ljubljana, 18. junija.

Danes ob 11-30 so prisli v Ljubljano poljski novinarji. K sprejemu se je zbralo na glavnem kolodvoru številno občinstvo. Med njim smo opazili predsednika Društva prijateljev poljskega naroda prof. dr. Moleta z odborniki in člani društva, zastopnike: banskega svetnika g. Velikonjo za bana in tujsko-prometni svet, podžupana prof. Jarca za mestno občino, podpolkovnika Rudolfa Kneza za komandanta divizije, tajnika dr. Smalca za univerzo, podpredsednika g. Čermaka za Češko obec, g. Rasta Pustoslavca in dr. Stareta za Českoslovaško-jugoslovansko ligo, tajnika g. Uratnika za Delavsko zbornico, ravnatelja Pintarja za Zvezo za tujski promet, dr. Kreča za Glasbeno Matico, g. Skalarja za pevski zbor Glasbene matice, g. Povšiča za Jugoslovanski akademski klub, g. Duha za Akademsko zvezo, g. Sokliča za Uduženje železniških uradnikov, g. Lillega za državne upokojence, dr. Janka Mlakarja in gosp. Hrovatina za Slovensko planinsko društvo, predsednika Govekarja za Jugoslovansko zvezo avtonomnih uslužbenec, tajnika g. Kravosa za Narodno strokovno zvezo, tajnika dr. Plessa za zbornico TOI, poddirektorja inž. Klodiča in načelnika dr. Faturja za direkcijsko državni železnice. Polnoštevilo so bili zbrani novinarji z glavnimi uredniki vseh ljubljanskih listov. Navzoč je bil tudi ljubljanski Poljak g. Waldemar Haszlikiewicz.

Poljski novinarji so prisli v Ljubljano v posebnem salonskem vagonu, ki jim ga je stavilo na razpolago prometno ministrstvo. Postaja je bila okrašena z jugoslovanskimi in poljskimi zastavicami. Ko je brzovlak pripeljal na kolodvor, je zaigrala godba Dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina poljsko himno. Občinstvo je priredilo poljskim bratom prisrčno manifestacijo. Pozdravilo je goste z viharinimi klici: »Živeli Poljaki! Poljaki so odgovorili: »Živeli Jugoslavlani!« Predsednik ljubljanske sekcije Novinarskega združenja, glavni urednik g. Stanko Virant je pozdravil goste kot stanovski tovariš in jim želel najprijetnejše bivanje v naši sredini. V imenu bana je govoril banski svetnik g. Velikonja, v imenu ljubljanske občine pa je poljske novinarje pozdravil podžupan prof. Jarc. Za pozdrave se je v imenu Poljakov zahvalil njihov potni vodja g. Gierziński. Po končanih pozdravih na postaji so gostje odšli v hotel Miklič. Ob 13. so bili na banketu v restavraciji Zvezda, ki jim ga je priredila mestna občina.

Na banketu v Zvezdi

Ob 13. uri so se gostje zbrali v senčnatem vrtu v restavraciji »Zvezda«, kjer je bil slavnostni obed. G. dr. Vladimir Ravnihar je imel po nalogu g. župana pomemben in lep govor. Rekel je:

»Pravzaprav je nekoliko pozno, da hočemo ožjih stikov z viteškim poljskim narodom. Doslej so bili samo poedinci med nami, ki so se seznanili z veliko poljsko kulturo. Tako Sokoli, pred leti Glasbena Matica na turneji, naši železničarji, prof. dr. Mole, ki uči na Krakovski univerzi in njegov brat, profesor v Ljubljani, prof. Ilesić in še nekateri drugi. Priznati moramo, da o poljskem narodu širši krogi niso dosti vedeli. Pač smo poznali nekaj poljske literature in glasbe, vse to pa le toliko, koliko so nam v Avstriji dovolili. Kdor pa je imel priliko spoznavati od blizu Poljake in njih kulturo, je bil ves očaran, spoznal je nov svet, lepoto, bogastvo in delavnost, kakor n. pr. v Gornji Sleziji, v Glinji in Gdanskem. Kdor je videl zbirke po poljskih galerijah, je dobil prepričanje, da je to narod bodočnosti.

Vendar so v tej gigantski borbi z vesoljnim germanstvom vse naše simpatije, dragi Poljaki, na vaši strani. (Burno odobravanje.) Mi Slovenci še posebno vemo, kakšna je ta borba in kaj pomeni za narodovo usodo. Vsa naša javnost vam bo zato vedno v podporo. G. novinarji, na obisku po Jugoslaviji ste obiskali tudi našo belo Ljubljano kot odposlanci velikega poljskega naroda in kot avantgarda in propagatorji za združitev obeh slovanskih narodov. Hočete dobiti z nami tesnejše stike. Prej si nas pa morate ogledati. Ko boste spoznali lepote naše zemlje, našega morja in naših planin, boste videli, da so te krasote vredne vaše ljubezni. In tudi ta narod je vreden vaše ljubezni. V imenu Ljubljane, ene izmed prestolic, državnih, kulturnih zarišč našega naroda, vas pozdravljam. Živeli Poljaki, živeča poljska republika! (Burno odobravanje in vzklikanje.)

Urednik B. Borko je v imenu slovenskih novinarjev izrazil še simpatije do stanovskih tovarišev in njih domovine in poljskega naroda, ki je straža civilizacije na vzhodu Evrope.

Govorili so še g. Sikorsky, g. Narte Velikonja, g. Wierziński, dr. Mole, ravnatelj Pustoslavca in drugi. Po slavnostnem obedu so se gostje v spremstvu nekaterih domačinov odpravili z avtomobilom na Bled.

Manifestacija poljskega in jugoslovanskega bratstva

Banket, ki ga je priredila občina ljubljanska poljskim novinarjem, se je pri napitnicah pretvoril v sila prisrčno manifestacijo poljsko-jugoslovanskega bratstva in sodelovanja. Zastopniki naših oblastev in novinarjev so pozdravili Poljake kot pionirje slovanske misli

na severu in so jim želeli čim popolnejše spoznanje krasot naše zemlje, zlasti pa naših nacionalnih stremljenj in pa težnji, ki so v znanje-političnem oziru usmerjene k vseslovanski vzajemnosti.

Goste je prisrčen sprejem v Ljubljani globoko presunil in so opetovano povzeli besedo in dali duška svojim prekipevalnim čuvstvom ljubezni in spoštovanja do jugoslovanskega naroda in države. Poljski novinarji so govorili tudi o potrebi praktičnih gospodarskih in prometnih stikov, ki da so začudo še vedno redki, čeprav je jezikovna razlika med Beogradom, Zagrebom, Ljubljano in Varšavo prav malenkostna in se more Poljak z lahkoto sporazumeti s svojimi jugoslovanskimi brati.

Vsi prisotni so odšli z banketa s trdnim prepričanjem in vero, da so poljsko-jugoslovanski odnosi na najboljšem potu in da bo med Poljsko in Jugoslavijo že v bližnji prihodnosti prišlo do ožjih kulturnih, gospodarskih in političnih stikov. Na obzoru se že svetlika zarja vseslovanske vzajemnosti in akcije!

Gorenjska jih je očarala

Bled, 18. junija.

Nocoj ob pol 7. so prisli poljski novinarji z avtobusom na Bled. Ustavili so se pred Park-hotelom, kjer so prisotnim opisovali kolikšne nepričakovane krajinske krasote jim je nudila vožnja od Ljubljane preko Kranja in Podbrezja in Gorenjske na Bled. V Kranju so se bili gostje ustavili in si ogledali tamošnje znamenitosti, razvijajočo se tekstilno industrijo in zgodovinske cerkev. V Podbrezju so se ustavili pri Pavlinu in se okrepčali.

Pred Park-hotelom je goste pozdravil blejski župan dr. De Gleria z občinskim odbornikom

Umetniška razstava zaključena

Za 19.900 Din prodanih del — Gmotni uspeh beogradske in ljubljanske razstave

Ljubljana, 18. junija.

Popoldne ob 18. je bila zaključena umetniška razstava na velesejmu. Razstavo je obiskalo za časa velesejma na tisoče in tisoče ljudi in tudi po zaključku velesejma je imela razstava vedno lep obisk. Zato, da se gmotni uspeh ne da primerjati z moralnim. Prodanih je bilo namreč večinoma še za časa velesejma le za 11.050 Din slik. Prodali so Mirko Subic sliko »Goslač«, Gorjup »Kompozicije« (radiranka), Jirak »Domov«, Justin »Prešeren« (lesorez), baron Gager »Ivje«, Bruno Vavpotič »Prisank I.«, Prisank II., Kocjančič »Kosec«, Saša Šantel »Dubrovnik« (akvarel), Adolf Lapajne »Iz Egipta« (dva akvarela).

Popoldne je posetil razstavo župan dr. Puc in kupil za ljubljansko mestno občino za 8.400 Din slik. Kupil je naslednja dela: Gorsetovega »Dečkar« (to delo v lesu je vzbujalo na razstavi skupaj s »Kosecem«, prav tako v lesu, splošno pozornost), Pirnatovo »Po žetvi«, Ivana Vavpotiča »Alejo v Tivoliju«, Zupanov »Pogled na Lokrum«, Henrike Santlove »Pomaranče«, Bruna Vavpotiča »Šentjakobska cerkev«. Župan dr. Puc bi rad kupil dela še drugih umetnikov, a mestna občina nima več kredita za nakup umetnin. Z zgoraj navedeno svoto je bilo prodanih na razstavi 17 del od 13 umetnikov za 19.900 Din.

Prisrčno šolsko slavlje v Tunjicah

Kamnik, 17. junija.

Tunjice so neznatna, po gričih in dolinah raztresena vas pod Kamniškimi planinami, dobro ura zahodno od Kamnika. Po prijetni poti, ki vodi skozi Zale v Tunjice, greš mimo znane kamnoloma, kjer najdeš med skladi laporja vse polno lupin raznih morskih jezikov, zvezd in školjk, znak, da se je tod nekoč razprostiralo morje. Na 400 metrov visokem zelenem gričku se dviga krasna farna cerkev, posvečena sv. Ani. Sezidal jo je leta 1762 slavni Peter Pavel Glavar. Cerkev je pristna središnja stavba s krasno kupolo in dvema zvonikoma, zidana popolnoma po vzoru cerkve sv. Neže v Rimu. Leta 1928. je požar uničil oba zvonika in streho, dočim je ostala notranjost nepoškodovana. Lani so cerkev obnovili in pokrili z bakreno pločevino, tako da je sedaj zopet ena najlepših slovenskih cerkev. Zanimivo je, da se z mrzkega holma, kjer stoji cerkev, vidi na razne strani do 70 cerkvic po hribovih in dolinah.

V tej prijazni in skromni vasi se je v nedeljo vršilo prisrčno šolsko slavlje. Nastopila je šolska mladina tamošnje dvorazrednice z gledališko predstavo! To je bilo hrupa, kajti kaj takega se dosedaj v Tunjicah — ako izvenamemo skromno šolsko proslavo na koncu lanskega leta — še ni pripetilo. Prirediti gledališko predstavo v kraju, kjer ni nobenega društvenega doma niti primernega lokala, je res težava, toda znali so si pomagati. Zgradili so oder kar na prostem, na lepem senčnatem prostoru tik cerkve, ga lepo okrasili s cvetjem in zelenjem, postavili klopi in stole in gledališče je bilo tu. V nedeljo se je okrog odra zbrala vsa vas, da bi skoraj zmanjkalo prostora, in vsi so z radovednostjo pričakovali, kaj jim bodo pokazali mladi šolarčki, navdušeni člani Pomladke Rdečega križa.

Mladi pomladkarji so se prav dobro odre-

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

dr. Zvonimir Janežičem. Nato so se gostje napotili v svoja stanovanja v Park-hotelu. Že prvi pogled na blejski otok in jezero jih je globoko očaral. Nocoj bodo poljski novinarji pri večerji v družbi svojih slovenskih tovarišev in prijateljev Poljske. Po večerji bodo odšli v kavarno Park-hotel, da se v prijetni družbi svojih prijateljev odpočijejo in razvedrije. Jutri dopoldne pojde štirčlansko odposlanstvo poljskih novinarjev na dvor, kjer bo zaprosilo za sprejem pri kraljici Mariji. Po avdijenci pa si bodo poljski novinarji ogledali Bled, nekateri pa se popeljejo tudi v Bohinj, v ta najskrivnostnejši kotiček naših Julijskih alp.

danih na razstavi 17 del od 13 umetnikov za 19.900 Din.

Kakor smo poučeni, bo kupila nekaj del tudi kr. banska uprava.

Zanimivo je primerjati gmotni uspeh poedinih umetniških razstav na velesejmu. Na prvi umetniški razstavi je bilo kupljenih za 70.000 Din slik in skulptur, na drugi za 50.000 Din, na tretji je bil finančni efekt že dosti manjši, na sedanjih četrti pa še manjši.

Naši umetniki obupujejo, tako slabo se jim godi. Zasebniki skoro nič ne kupujejo, oblasti, korporacije in drugi zavodi pa tudi prav malo žrtvujejo za našo oblikujočo umetnost. Zato je naše umetnike zelo razveselila plemenita gesta kralja Aleksandra, ki je na jugoslovanski razstavi Zvijete Zuzorić v Beogradu kupil od slovenskih slikarjev za 24.000 Din slik in plastik. Kupil je dela Matije Jame, Ivana Vavpotiča, Sajevice, Koširja, Sirka, Tineta Kosa in Justina. Prosvetno ministrstvo je kupilo za 100.000 Din slik in plastike; na naše umetnike je odpadlo 8000 Din. Če prištejemo k temu zneskom še 2000 Din, za kolikor sta kupila slik 2 zasebnika, dobimo prav lep znesek 34.000 Din. Na jugoslovanski razstavi v Beogradu je bilo razstavljenih le 76 del naših umetnikov, na velesejmski v Ljubljani pa nad 200.

zali. Pod vodstvom šolske upraviteljice gđe. Ive Justinove in učiteljice gđe. Zore Cukove so zapeli venček narodnih pesmi, katerim so sledile 4 deklamacije in otroška igrice v štirih dejanjih »Pepeček«. Gledalci so bili z izvajanjem pridnih šolarjev nadvse zadovoljni in so izrazili željo, da bi jih še večkrat razveselili s podobno prireditvijo. Čisti dobiček je bil namenjen za ustanovitev knjižnice.

Tiho, skromno in neopaženo vršj naše učitelstvo prosvetno delo med narodom. To so naši pravi kulturni delavci, ki zaslužijo za svojo požrtvovalnost največje priznanje!

Kranj

Davkoplačevalec. V občinski pisarni si lahko vsak ogleda do 21. junija seznam onih, ki so obvezni plačevati pridobitino za leto 1931. Davčni odbor bo posloval v dneh 7., 8. in 9. julija v pisarni mestne občine. Začetek ob 8. uri zjutraj.

Zopet kuluk. Oni, ki so se zavezali, da bodo plačali kuluk v gotovini, naj plačajo odmerjeno vsoto čimprej pri mestnem županstvu.

Nogomet. Prihodnja nogometna tekma bo v nedeljo ob 17. uri pop. na letnem sokolskem igrišču; naši Sokoli se bodo pomerili z ljubljanskim SK Korotanom.

Škofja Loka

Dva prsta si je odsekal. Tretješolec Oblak Stanislav je sekal v torek popoldne drava na domačem dvorišču. Pri spodletelem zramu je odletela sekira dijaku v roko. Oblak si je odsekal kazalec in sredinec na levi roki. Ponesrečencu je nudil zdravnik dr. Gantar pomoč.

Film o vsesokolskem zletu v Beogradu bo predvajal kino »Sokol« v soboto in v nedeljo. Toplo priporočamo!

Mladinsko literatura je med škofjeloško mladino prav lepo razširjena. Poleg naročnikov Zvončka, Vrtca, Naše radosti, Angelčka, Mladega junaka i. dr. je med otroci preko 300 čitateljev. Našega roda, publikacije UJU. Med dečke in deklice se razdeli še do konca junija okoli 1200 Mladinske Matice

Iz Dravske banovine

d Cenjene naročnike, ki se niso poravnali naročnino za ta ali prejšnji mesec, prosimo, naj to čimprej store. S tem si zagotovijo redno prejemanje lista, upravi pa prihranijo mnogo nepotrebnega dela.

d Častni konzul letonske republike v Zagrebu. Banska uprava Dravske banovine je bila obveščena, da je dr. Fran Brčić, odvjetnik v Zagrebu, postal častni konzul letonske republike v Zagrebu in da mu je naša vlada že dala eksekvatur. Področje novega konzulata so Dravska, Savska in Vrbska banovina.

d Sokolsko društvo v Zgornji Šiški priredi v nedeljo 21. t. m. svoj prvi javni nastop ob 17. na letnem telovadišču nove šole s tem-le sporedom: 1. člani: proste vaje za praški zlet; 2. moški naraščaj: vaje s palicami; 3. ženski naraščaj: proste vaje za praški zlet; 4. vadbe na ura moške dece; 7. članice: proste vaje za praški zlet; 8. moški naraščaj: skupine; 9. ženska deca: igre; 10. moški naraščaj: veslarij. Ker je to prvi javni nastop mladega Sokola, vabimo vso Sokolu naklonjeno javnost k obilni udeležbi. Zdravo!

d Oddaja lova. 11. julija t. l. bodo oddali v zakup lov občine Gaberje v pisarni sreskega načelnika v Brežicah, soba št. 6 za 6 let. — Pogoje izveste ravnotam.

d Vsi v Dob! Zlet vseh sokolskih društev kramiškega okrožja bo v nedeljo 21. t. m. v Dobu s tem sporedom: ob pol 15. odhod z godbo izpred Sokolskega doma v Domžalah; ob 15.15 sprejem v Dobu; ob pol 16. skušnje; ob 16. javna telovadba; po telovadbi vrstna veselica s plesom itd. Sodeluje priznana domaška godba. K obilni udeležbi vabi Sokolstvu naklonjeno občinstvo Sokol v Dobu. Zdravo!

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1 d Dunajski jesenski sejum 1931. Dunajski jesenski sejum, ki se vrši vedno po lipcem sejmu, bo od 6. do 13. septembra.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Smučarska kočja »Dragac«. Smučarski klub »Begunje« na Gorenjskem, ki obstaja šele 2 leti, je zgradil v vzhodju Begunjskega v roman-tični dolini Draga deloma zidano, deloma le-seno lično kočjo. Stoji ob cesti na Begunjsko, ki jo v zadnjem času morejo uporabljati tudi avtomobili. Koča ima lep razgled na naše vr-hove in na znano razvalino »Kamen«. Koča bo nudila posetnikom vsak čas okrepčila in pre-nočišča za turiste, ki obiskujejo glede planin-ske flore oblagodarjeno Begunjsko. Klub se trudi, da bo koča še ta mesec povsem oprem-ljena in slovesno otvorjena 5. julija t. l. Zal smo zaradi raznih zaprek zamudili čas modrega svišča, dišečega volčina in avrklja. Spored otvoritve bo ob pravem času razglašen. SK Be-gunje se nadeja obilne udeležbe posebno iz smučarskih vrst.

d Vremensko poročilo. V Ljubljani je kazal včeraj barometer 759,5, termometer 20, rela-tivna vlaga 48%, tiho in jasno. V Mariboru je kazal barometer 758, termometer 19,6, relativ-na vlaga 8%, tiho in jasno. V Splitu je kazal termometer ob 7. uri 24,6, v Zagrebu 23,2, v Beogradu 23,8. Deloma oblačno je bilo v Beo-gradu, Sarajevu, Skoplju in v Somboru. Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja tempera-tura je bila v Ljubljani 23,6 (16,6), v Maribo-ru 26,1 (14,5), v Zagrebu 31,4 (19,8), v Beo-gradu 31,7 (20,2), v Sarajevu 28,6 (18,3), v Skoplju 32,5 (14,4), v Kumboru 33,4 (21,5), v Splitu 33,6 (20,4), na Rabu 33 (18,8), na Visu 31,7 (18,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Petek, 19. junija: Julijana, Pravoslavni 6. ju-nija: Visarijon.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kon-gresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Ho-čevar v Šiški.

Poljski pevski zbor ECHO iz Krakowa, ki koncertiral v ponedeljek 22. t. m. v ljubljans-ki Filharmonični dvorani, je že 10 dni na koncertni turneji po naši kraljevini. Predpro-daja vstopnic v Matični knjigarni.

Vsa narodna društva, predvsem društva naše Gorenjske opozarjamo, da dobijo dva iz-razita naša kulturna delavca v nedeljo 28. t. m. spominski plošči v svojem rodnem kraju, in sicer slavni skladatelj Davorin Jenko in slo-venski igralec Ignacij Borštnik. Slavnosti se vrše popoldne ob pol 3. uri v Cerkljah pri Kranju. Glede zveze z Ljubljano, Kranjem in Kamnikom bomo poročali v začetku prihod-njega tedna.

MOTOH KAVA DNEVNO SVEŽA! Strugo ljubljance so pričeli čistiti med frančiškanskim in Zmajskim mostom. Kamenje iz struge odlagajo na Šentpeterski nasip.

Za pobiranje pisem letalske pošte so pri-trdili na zid glavne pošte v Šelenburgovi ulici modro prepleškan nabiralnik, ki vzbuja mnogo pozornosti.

Razstava grafičnih vajencev se bo vršila v prostorih tehnične srednje šole od 24. do 30. t. m.

Gojenci tekstilne šole v Leskovcu v Ljub-ljani. V Dravski banovini se mude gojenci tek-stilne šole v Leskovcu v Srbiji. Včeraj so si ogledali Ljubljano in se z opoldanskim vlakom odpeljali na Gorenjsko, kjer si ogledajo indu-strijo v Kranju in v Trzinu. Gojencem je Ljub-ljana zelo ugajala. Njihova ekskurzija bo tra-jala še več dni.

Zlati šah. Danes ob pol 6. v operi »Zlati šah.« Privoščite deci po šolskem letu nekaj ur plemenitega razvedrila. Cene sedežev od 3 do 10 Din, stojšče 1,50.

Iz bolnice. V ljubljansko deželno bolnico so danes pripeljali več oseb, ki so se po ne-srečnem naključju precej občutno poškodovale. Sofer Križaj Anton, star 24 let, uslužben pri avtopodjetju Ančičević v Dol. Logatcu je vozil avto, ko je nenadoma počila pnevmatika in je ubogi Križaj tako nesrečno padel, da je do-bil nevarne poškodbe po telesu in glavi ter si zlomil desno roko. — 6-letni Judež Jože iz Senčurja pri Mirni peči je doma vtaknil kaza-lec desne roke v slamoreznicu, ki mu ga je popolnoma zmečkala. — 3-letna Breje Marta iz Tržiča je padla doma tako nesrečno po stopni-cah, da si je zlomila desno roko. — Enaka ne-zgoda je doletela 71-letno Rotar Alojzijo v mestnem zavetišču, ki je tudi padla iz si zlo-mila desno nogo. — V Kresniških Poljanah je voz povozil Marijo Mahkovec in ji prizadejal občutne poškodbe. — Delavec Majeršič Mijo, uslužben pri stavbenem podjetju ing. Dukić je hotel zavrteti stroj za mešanje malte. Stroj ga je pa udaril s tako močjo, da mu je zmečkal koleno. — Zidar Jordan Jule pri stavbenem podjetju Miroslav Zupan je padel pri zgradbi hiše na Zaloški cesti z odra in dobil težke po-skodbe na glavi.

Svojevrsna prireditev kmetske mladine. V nedeljo 21. junija ob pol 3. uri popoldne pri-redi Zveza kmetskih fantov in deklet v Ljub-ljani veliko in zanimivo tekmo koscev v Beri-čevem pri Ljubljani. Je to popolnoma svojevrs-na prireditev, na kateri bodo tekmovali kmet-ski fantje-kosci iz naše banovine, tako da bo tekma manifestacija kmetskega dela. Poleg glavne tekme pa se vrši še »tekma koscev-škricev«, kjer bo tekmovala naša šolana inte-ligenca. Za tekmovalce so pripravljene zelo le-pe in vredne nagrade. Po tekmi pa se vrši ve-lika kmetska veselica, ki jo priredi društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem. Poset-niki tekme in veselice iz Ljubljane imajo zelo ugodno avtobusno zvezo izpred Mestnega do-ma (Krekov trg).

Tržne cene v Ljubljani. Govedina v mes-nicah po mestu I. vrste 16—18 Din, II. vrste 14-16 Din, na trgu I. vrste 16—18 Din, II. vrste 14—16, III. vrste 10—12, 1 kg jezika 18 Din, vavpov 8—10, pljuč 6—8, jeter 16—18 Din, ledic 18, možganov 10—12, loja 6—8 Din. Teletina 1 kg I. vrste 22 Din, II. vrste 15—18, svinjina 1 kg I. vrste 20—23, II. vrste 16—18. Konjsko meso: 1 kg I. vrste 8 Din, II. vrste 6. Piščanec majhen 15 Din, večji 20—25, kokoš 25—35, petelin 25—35 Din, domači zajec manj-ši 6—10, večji 12—20. Ribe: 1 kg karpca 22 do 28 Din, ščuke 35—40, postrvi 50 Din, klina 20, mrene 15—20. En liter mleka 2,50—3 Din, 1 jajce —50 Din do 1 Din. Sadje: luksuzna ja-

Iz drugih banovin

Moderen letalski kolodvor pri Zagrebu

Svečana otvoritev letalske proge Zagreb—Sušak—Split

Kakor smo že poročali, je bila te dni otvor-jena nova zračna proga med Zagrebom in Splitom in Beogradom preko Sarajeva. Otvorili so jo z našim največjim potniškim letalom, ve-likim 3 motornim »Farmanom 301«, ki ima pro-stora za 10 potnikov. V letalu so bili zastopniki vseh zagrebških listov. Že sedaj kaže, da bo to najbolj obiskovana letalska proga v naši dr-žavi. Obenem z otvoritvijo te nove proge se je pokazala potreba po ureditvi zagrebškega letal-skega kolodvora. Ta bi bil dograjen že v začet-ku tega leta. Ker pa je bilo treba teren še urediti, se je vršil ves civilni letalski promet na starem ali vojaškem letališču. V nedeljo bodo pa otvorili tudi novo letališče, ki je moderen letalski kolodvor v Borongaju. Tu je čakalnica in prostori za policijski obmejni pregled, za carinarnico, za pošto in restavracija.

Arheološke najdbe v Južni Srbiji

V Južni Srbiji v Stobih, nedaleč od Grad-skega, izkopavajo naši arheologi spomine na 2000 let staro bizantinsko kulturo. Našli so že toliko zanimivih izkopavin, da imenujejo ar-heologi po pravici Stobe »balkanske Pompeje«. Izkopavati so začeli prvi na tem kraju med vojno nemški arheologi. Našli so številne sohe, mramornate stopnjice, kapitlje itd. Že tedaj so arheologi sklepali, da se nahaja na tem mestu bogato bizantinsko naselje, ki je bilo porušeno ob slovanskem naseljevanju na Balkanskem polotoku. Najstarejši spomenik, ki so ga tu na-šli, je iz leta 194 pred Kristom. Ko so Stobe osvojili Rimljani, so tu kovali svoj denar. Na nekem novcu so našli alegorijsko orisane Stobe v obliki Amaconke, ki jo obkrožata dve nimfi, kateri predstavljata reki Vardar in Crno reko. V 5. stoletju je živel v Stobi Ivan Stobezak, ki je spisal antično delo »Antolomanc«, v 4 knjigah je zbral spise iz starogrških filozofskih pisa-teljev. Od 7. stoletja naprej so Stobe propadle. V Stobih so doslej odkopali znamenito kršćan-sko baziliko, ki je bila zelo prostrana in raz-košna zgradba. Izkopali so tudi staro antično gledališče, ki je zgrajeno iz belega mramorja. Leta 1928 so izkopali zanimivo zgradbo, za ka-tero niso vedeli, ali je razkošna zasebna hiša, ali javno kopalnico. Leta 1929 in 1930 so pa našli na tem mestu več soh iz mramorja in bronca, kar kaže da je stavba bila zasebna. Posebno zanimiv je kip mladega favna, ki so ga ocenili na več kot so doslej potrošili za izkopavanje. Lani so izkopanje zaključili in ugotovili, da je stala na tem mestu veličanska palača nekega bogataša. Prihodnje leto bodo

bolka kg po 24 Din, češnje 3—5, rdeče jagode liter po 4 Din.

Tovorni avto se zaletel v voziček. Pred Pušnikovo mesnico na Tržaški cesti se je za-letel tovorni avto št. 2—166 v voziček Valen-tina Avbala, kleparskega vajenca, in mu ga tako polemil, da ima 200 Din škode.

Med spanjem okraden. Oženjenemu zidar-ju Jakobu Zinku iz Rožne doline, c. VII, 44, je bila med 23. in 24. uro ukradena med span-jem v njegovem stanovanju listnica s 360 Din.

Goljufija s knjigami. Radi goljufije s knji-gami v škodo Angele Pristov, prodajalke v Novi založbi na Kongresnem trgu v znesku 326 Din je uvedeno zasledovanje zoper nekega 23-letnega Franca K.

Tatovi vse izvozhajo. Delavcu Francu Zad-nikarju z Glince, Tržaška cesta 16, je bilo ukradenih iz stanovanja iz nezaklenjene oma-re 320 Din. Tat je prišel v stanovanje na ta način, da je vzel ključ izpod stame pred vrati, kamor ga je Zadnikar običajno deval, ka-dar je šel z doma.

Maribor

m Prihod češkoslovaških Sokolov. V pone-deljek 22. t. m. ob 14. uri bo prišlo v Mari-bor več sto češkoslovaških Sokolov, ki bodo potovali na zlet jadranskih sokolskih žup v Split. Mariborski Sokoli jih bodo na kolodvo-ru slovesno sprejeli. Prehod na peron in s pe-rona bo prost. Civilna obleka z znakom. Pri sprejemu bosta sodelovala tudi Češki klub in Jugoslovansko-češkoslovaška liga. Sokolska dru-štva ob železniški progi se pozivajo, da tudi ona prirede češkoslovaškim bratom na svojih postajah dostojen sprejem!

Nastop Sokola Maribor I. Sokolsko dru-štvo Maribor I. bo priredilo v nedeljo, dne 21. t. m. ob 16. uri svoj drugi javni nastop na let-nem telovadišču v inženirski podčastniški šoli s sledečim sporedom: 1. Proste vaje ženske dece. 2. Vaje vojakov 45. p. p. s puškami. 3. Igre moške dece. 4. Telovadba na orodju. — Odmor. Med odmorom igra »Rabota«. 5. Zletne proste vaje članice za Prago. 6. Zletne proste vaje članov. 8. »Oj leti sivi sokole«, produkcija podčastniške šole. Po nastopu bo tekma v »od-bojki« med člani in dijaško četo.

Sokolski nastop. V nedeljo 21. t. m. bo v severnem obmejnem ozemlju več sokolskih na-stopov. Razen Sokola Maribor I., ki bo telova-dil v katedrali, bo priredil Sokol pri Sv. Le-Sv. Urbanu pri Ptuju ob 15. uri nastop do-nartu v Slov. Goricah zlet svojega okrožja. Pri Sv. Urbanu pri Ptuju bo ob 15. uri nastop do-mače sokolske čete. V Rušah bo pa letošnji pr-vi nastop tukajšnjega sokolskega društva.

Nove uniforme za policijo. Ker se bo uved-la enotna policijska uniforma v vsej državi, bodo dobili tudi mariborski stražniki in urad-niki v kratkem nove uniforme.

Narodno slavlje na gori kralja Matjaža. — Slovenska epika ima enega samega velikega junaka — kralja Matjaža, ki spi po koroški pravljici pod sivo Peco, ki stoji danes na stra-ži ob državni meji med svobodno Slovenijo in tužno Koroško. In na tej gori kralja Matjaža, s katere je diven razgled na ves Korotan, bo

naši arheologi zopet začeli izkopavati starine v Stobih. Delo vodi upravnik narodnega muzeja v Beogradu univerzitetni profesor dr. Vlada Petković.

Neurje nad Slavonijo in Sremom

V ponedeljek je divjalo strašno neurje tudi nad Slavonijo in Sremom. Najbolj sta trpela od toče valpovaški in slatinski srez. V Vočinu in okolici je padala kakor gosje jajce debela toča in uničila vse posevke. Vihar je odkrival hiše, razbijal šipe in skoro porušil vojaško cerkev. V valpovaškem srezu je toča uničila več kot polovico pridelkov. Uničeni so tudi sadovnjaki. Ljudstvo v teh krajih ne pomni neurja s tako velikimi posledicami.

Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je ciklon rušil strehe in ruval drevje s koreninami. Pa-nika je nastala v cirkusu »Colosseum«, ki je bil poln, ko je neurje začelo. V splošni zmešnjavi so pohodili v cirkusu več otrok in žena. V me-stu je vihar izruval okoli 300 dreves. Strela je udarila v številne staje in ubila mnogo živine.

Družinska tragedija na vasi

V Gajišcu pri Sesvetah je pred dnevi ubil s kolom ugleđen in bogat posestnik Andrija Oru-žec svojega zeta 31-letnega Franjo Sempera. Ubil ga je med prepirami, ko je Semper vdr-l v njegovo hišo in hotel z nožem vse zaklati. Stari Andrija je prihitel domačin na pomoč in našel Sempera na dvorišču z razmršenimi lasmi in okrvljenimi očmi, ko je zakričal: »Baš tebe iščem!« Tedajci ga je napadel z nožem, kričaje: »Zaklat te bom!« Andrija se je umaknil. Ko je pa videl, da ga je zet resno napadel, je vzel kol in Sempera udaril z njim z vso močjo po glavi. Semper se je pri prvi zgradil mrtev na tla. Ubiti Semper je bil nekoč bogat posest-nik, udal se je pa pijači in zapravljal svoje pre-moženje. Njegov zakon je postal pravi pek-l in žena mu je večkrat pobegnila od doma. Ko jo je šel usodnega dne iskat, je to plačal s svojim življenjem. Starega Andrijo Oružca so orožniki prijeli in ga izročili sodišču v Zagrebu.

Norec ali slepar. Policija v Brodu ne ve, kaj bi z nekim 20 do 22 let starim mladeničem, ki so ga te dni prijeli. Fant kaže znake slabu-mnosti in je sam izjavil, da hodi od norišnice do norišnice in od policije do policije. Rekel je tudi, da mu je v zaporih prav všeč, samo hrana da bi bila lahko boljša. Delati noče in pravi, naj delajo drugi noreci, on pa da rajši sedi v hladnem zaporu. Policija se trudi, da bi ugo-tovila identiteto neznanca, ki je slaboumen ali pa pretekan slepar.

dne 4. in 5. julija proslavila Mežiška podru-žnica Slovenskega planinskega društva »Peca«, Mežica-Rena svojo prvo pelletnico, združeno s praznovanjem slovanskih blagovestnikov sv. Ci-rila in Metoda. Dne 4. julija bo pešizlet na Peco iz Črne, »Zerjava in Mežice. O mraku se bodo prižgali na vrhu kresovi in umetni og-nji, spuščale se bodo rakete, rudniška godba iz Mežice pa bo igrala narodne pesmi. Dne 5. julija bo ob 9. uri pri Uletovi koči sveta maša s sodelovanjem godbe, po maši pa koncert pod vodstvom kapelnika g. Antona Skaceja. Za prenočevanje bodo postavljeni številni šotori, prav tako bo preskrbljeno tudi za zadostno prehrano. Obračamo se tedaj na vse slovanske planince in radoljube, da se pridružijo tej pro-slavi in manifestirajo na gori kralja Matjaža za naš Korotan! Dobrodošli vsi!

m Pijte original »CHABESOC«.

m Kongres jugoslovanskih mest. Na letoš-njem kongresu jugoslovanskih mest v Saraje-vo bosta zastopala Maribor podžupan g. dr. Li-pold in magistratni svetnik g. Barle.

m Kinematografi. Grajski kino: od včeraj dalje zvočni film »V službi cesarja«. Kino Union: od včeraj dalje zvočna drama: »Lju-bezen Renate Lavgen« (Njegovo poslednje pis-mo).

m Iz gledališča. Zadnja glasbena predstava v letošnji sezoni bo jutri, v soboto, Pela se bo Kienzlava opera »Evangeljnik«. Opozarjamo na to uspešno opero, pri kateri sodelujejo trije gostje.

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru išče nujno: 10 hlapcev, 2 čevljarja, 8 krojačev, 2 kolarja, 1 mlinarja, 1 šoferja, 1 gradbenega tehnikarja, 3 krojaške vajence, 2 slaščičarska va-jenca, 2 pekovaška vajenca, 14 dekel, 2 plačilni natakariji, 5 natakarij, 2 vzgojiteljici, 1 stroj-no pletiljo, 10 kuharic, 13 služkinj in 2 soba-rici.

m Rokoborbe. Mednarodne rokoborbe so v sredo potekle sledeče: Bogner (Madžarska) je po lepem in napetem boju v 18. minuti pre-magal Pecascaja (Rumunija). Revančni boj med Saksoncem Franhom in Oršovskim (Poljska) je po težki borbi po 46. minuti končal z zmago Poljaka. Borba Tom Sayer (Juž. Afrika) in Csontas (Sedmograške) je ostala po 25. minu-tah neodločena.

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje«.

m Avtomobil povozil pešca. V sredo zvečer je neki avstrijski avtomobil pri Pesnici povozil 54-letnega, pri posestniku Puglu v Ranci zaposlenega pristavnika Ivana Dimeca. Dimec je dobil poškodbe po obrazu in odprtine po telesu. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v tu-kajšnje bolnico.

m Nezgoda delaveca. Pri delu na novi stavbi v Orožnovi ulici se je v sredo 25-letnemu de-lavcu Srečku Paserlu zadr velik žebelj v levo nogo. Pomoč so mu nudili na rešilni postaji.

m Nezgoda ključavničarja. V ključavničarski delavnici Temerl v Volkmerjevi ulici je v sre-do stroj za brušenje posnel kožo z leve roke 25-letnemu strugarju Antonu Wagnerju. Obve-zali so ga na rešilni postaji.

m Nezgoda na cesti. Na Aleksandrovi cesti v Studenčini stanujoča 48-letna zasebnica Stefa-nija Seibtova je v sredo zvečer v Pristaniški ulici padla in se pobila po glavi. Prvo pomoč so ji nudili na rešilni postaji.

m Nasilna hči. V sredo ponoči je prišla Filo-mena R. pijana k svoji materi v Smetanovi ulici, razbila je šipe na oknih ter ji grozila, da jo bo ubila. Ker je ni bilo mogoče odstraniti, je svačinica pozvala stražnika, ki je nasilnico, ki se razen tega bavi tudi s tajno prostitucijo, aretirjal.

m Padee s strehe. Med delom je v sredo po-poldne padel z neke strehe 25-letni kleparski pomočnik Makso Meršnik in se pobil na glavi, vendar njegove poškodbe niso nevarne.

m Padee z lestve. Gostilničar g. Ludwig iz Spodnje Poljskave je v sredo padel z lestve in si zlomil desno nogo ter poškodoval desno ro-ko. Prepeljali so ga v tukajšnje bolnico.

m Aretacije. V sredo so bili aretirani v Ma-riboru: Ivana K. radi polepušča, Viljem P. radi suma tatvine, Lovrenc H. radi pijanosti, Filomena R. radi razgrajanja in tajne prostitu-cije, Karel G. radi tatvine kolesa, Dževaj J. radi nedovoljene prodaje sladoleda in Jožef R. radi vožnje brez dopustila.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Petek, 19. junija. Zaprtlo.
Sobota, 20. junija ob 20. uri: »Evangeljnik« ab.
B + C. Kuponi. Zadnja glasbena predstava v sezoni.

Iz Rogaške Slatine

Slatina dobiva vedno pestrejšo družabno li-ce. Vse jezike sliši, vse stanove srečavaš. Vla-ki prihajajo in odhajajo z gosti. Zleti šolske mladine so pravkar v najlepšem razcvetu ka-kor junjeve rože. Avto na cesti neprestano br-ni proti Zagrebu ali proti Celju in Mariboru. Zrakoplovci pravajo vsako jutro nad Slatino. Na-glo živimo. Preraglo. Srečen, komur sta dana krepka volja in čas, da se pomudi nekaj dni pri slatinskih vrelcih in v senci slatinskih bukovih šum. Ves mirnejši se vrača domov. Narava ne ljubi skokov. Sodobni človek pa preveč skače iz kraja v kraj. Radovednost zmaguje na škodo zdravja.

Slatina je zdravilišče. Predvsem zdravilišče, ne toliko letovišče. Ze tudi letovišče, če to be-sedo izvajajo iz leta, iz vročega poletnega časa, ki v Slatini prijetno poteka v tvoje zdravje. Mnogi so se v tem pogledu izbrali Slatino za svoje zdravilišče in letovišče. Ti poletni gostje prihajajo iz vseh slojev in poklicev. Ne smete si misliti Slatine same v okvirju gosposkih šeg in noš. Slatina ni kraj razkošja in zapravljanja. Vse noše in šege se prelivajo in prenašajo dru-ga z drugo. Ne čudite se, da se je danes podra-žilo tudi zdravljenje. Ali ni bilo zdravje vsak čas največja naravna dobrina? Kar damo svoje-mu zdravju, damo obenem svojemu delu, pokli-cu in življenju. Kar morda Rogaška Slatina de-narja vzame, to z obrestmi vrača. Zdravilišča so in naj bodo zatočišča zbeganih src in nemir-nih živcev, oddih in odpočitek za novo delo s prenovljenim zdravjem. To so blagotvorne misli, ki jih bo rad podpisal vsak zdravnik in vsak vzgojitelj; vsak prijatelj svojega ljudstva. Daj-te zdravja, več zdravja našemu času in rodu.

Celje

* **Zlet Sokolske župe v Celju.** Priprave so v polnem teku in kažejo, kako velikega obsega in pomena bosta dneva, ko bodo preplavili celjske ulice mogoče sokolske množice, kakor jih Celje v tej moči še ni videlo. Saj je k prostim vajam prijavljenih nad 2400 Sokolov Na Vidov dan 28. junija od 5 do 10 bodo tekme vseh oddelkov; od 10 do 12 cerkvena proslava Vadvovega dne s celjsko garnizijo ob sodelovanju Celjskega pevskega društva; ob 14.30 nadaljevanje tekem; ob 21 telovadna akademija na Glaziji. Na praznik 29. junija od 8 do 11 skušnje vseh oddelkov; od 11 do 12 slavnostna povorka; ob 15.30 pričetek javne telovadbe, nato ljudska veselica na Glaziji. Sodelujeta vojaška godba dravske divizije iz Ljubljane pod vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina ter celjska železničarska godba.

* **Sokolska župa v Celju** pozivlja vsa društva, naj javijo imena onih bratov, ki bi bili voljni sodelovati kot reditelji pri prireditvah župnega zleta.

* **Predvajanje najnovejših gasilnih aparatov** bo nocoj na dvorišču mestnega načelnstva.

* **Na vokalno-orkestralnem koncertu CPD** se bodo izvajala sledeča dela: P. Hugolin Sattner: Vstal je gospod, Ruškinje sanje, Svetonočna pesem. Nazaj v planinski raj, O nevihti, Anton Foerster: Turki na Slevici. Orkestralni part je nastudiral g. ravnatelj Karlo Sanein, dirigira g. Pec Šegula.

* **Otvoritev streljanja celjske strelske družine.** V nedeljo 20. t. m. obs 15. uri bo na streljišču v Pečovniku otvoritveno streljanje celjske strelske družine. Skupnega odhoda ne bo.

* **Kupujte vstopnice za koncert.** Ker je pričakovati pri blagajni za oba koncerta CPD v soboto in nedeljo velikega navala, naj članstvo kupi vstopnice že prej v knjižarni Goričar in Leskovec v Gregorčičevi ulici.

* **Prvstvena nogometna tekma.** V nedeljo 20. t. m. ob 17. bo na igrišču pri Skalni kleti semifinalna prvenstvena tekma med SK Mariborom ter SK Celjem.

* **Izgube in najdbe.** 8. t. m. je bila v mestu izgubljena zavarovalna pogodba na ime Rikla Avgusta, istega dne je bila v mestu izgubljena listnica z železniško legitimacijo na ime Ravniharja Tomaža, 14. t. m. je bil na gasilski veselici na Glaziji izgubljen zlat obesek; 15. t. m. je bila v Gregorčičevi ulici izgubljena ročna torbica. Najditelji naj odajo stvari na policiji. V Gosposki ulici je bila najdena ženska ročna torbica z denarjem. Dobi se na policiji.

* **Samomor, ki ni bil samomor.** V sredo zvečer je bila rešena postaja pozvana v stanovanjsko kolonijo pri Skalni kleti, da se je tam nekdo žele prežezati. Ko je rešilni avto prispel na označeno mesto, so res našli človeka, ki je močno krvavel iz roke, ki se pa ni dal obvezati in se s silo protivil prevozu. Končno so ga le prepeljali v bolnico, kjer so ga obvezali in drugo jutro izpušili. Izkazalo se je, da je le v neki gostilni preveč pil in potem razbijal kozarce, pri čemur se je obrezal na roki.

* **Huda nezgoda.** V sredo je 66 letni posestnik g. Strasser Pavel iz Vitanja z dvovprežnim vozom peljal seno. Kar so se konji splašali, g. Strasser pa je treščil na tla in se hudo poškodoval na glavi. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

Samomor v duševni zmedenosti

V soboto je odšel 37 letni mali posestnik in delavec v cinkarni Jezernik Anton v Lokroveu iz svoje hiše in izjavil domačim, da si bo kaj naredil. Bil je že delj časa živčno bolan. Odšel je v spodnjih hlačah in srajci. Vendar ga ni bilo nazaj in so ga začeli iskati. Vse iskanje pa je bilo zaman, dokler ga niso našli večeraj zjutraj obešenega v gozdu nad Lokrovecem. Jezernik je svoje dejanje storil v duševni zmedenosti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico okoliškega pokopališča. Pokojni zapuščala žena in štiri nepreskrbljene otroke.

Krško

Sokolski jubilej. V nedeljo 21. junija bo praznovalo naše sokolsko društvo 25-letnico svojega obstoja in ob tej priliki bo razvijalo tudi svoj novi društveni prapor. Po številnih prijavah sodeč je pričakovati, da se bo naše glavarje razvilo v sijajno sokolsko manifestacijo. Prihitite torej vsi, ki čutite sokolsko, na naš sokolski praznik! Zdravo!

Potovanje po zvezdi večernici

109.

Danica je bila rešena. Deček in kušarica sta jo dvignila in odnesla k mlakuži. Polila sta jo z vodo in ji vili tudi v usta. Dolgo je bil ves njun trud zaman. Danica se ni ganila in tudi oči ni odprla. Naposled sta pa le opazila, da se ji vrača življenje. Globoko je pričela dihati. Potem je odprla oči, pogledala začudeno krog sebe in zaprosila »Vode! Vode!« Dušan ji je naglo punudil prgišče mlakužnice

Strelski pokret v mariborskem okrožju

Za novo strelišče mariborske strelske družine

Maribor, 18. junija.

Med vsemi sportnimi panogami ima streljanje brez dvoma največ neposredne koristi za vsako državo, zato moremo ta sport sploh nazivati patriotični sport. Tega se je posebno zavedala predvojna Srbija, kjer so bila strelska društva povsod zelo popularna. Pri nas v bivših avstrijskih deželah, kjer pojem naroda ni bil istovesten z državo, so se strelska društva, takozvani »Schützenvereine«, mogla razviti le bolj v nemških osredjih. Med širšimi masami je bil ta sport več ali manj docela neznan. Čisto drugače pa je danes, ko živimo v svoji svobodni nacionalni državi in nam je gojenje strelskega sporta ne le državna, temveč tudi narodna dolžnost.

Prve strelske organizacije so bile pri nas ustanovljene že pred leti, širiti in delovati v pravem smislu so pa začele šele v zadnjem času. Posebno v Mariboru, ki je sedež Oblastne strelske družine za vso mariborsko okrožje, so bili že doslej doseženi nepričakovano krasni uspehi. Na državnih strelskih tekmah lanske leto v Novem Sadu so Mariborčani bili poleg Kragujevčanov najresnejši tekmeči za prvenstvo in so se plasirali na drugem mestu. Toda strelski sport se je iz mesta naglo razširil tudi na deželo, in danes posluje že nebroj strelskih društev tudi po malih kmečkih vaseh, osobito po Dravskem polju, snujejo pa se še vedno tudi nova. Še v nedeljo je bil osnovan novi odbor tudi v osrčju svobodnega dela Koroške v Guštanju.

Vendar obstojajo še vedno razne težkoče, ki preprečujejo tak razmah in napredek, kakor bi bilo želeli. Glavna ovira je v Mariboru brez

dvoma streliščema. Tukajšnji strelci morajo vsled pomanjkanja svojega lastnega uporabljati vojaško strelišče v Radvanju, ki pa je za ljudi, ki so preko dneva zaposleni v raznih poklicih, preoddaljeno. Mimo tega nima tudi nobenih ugodnih zvez z mestom in ne nudi nobenih udobnosti. Vse to je napotilo odbor tukajšnje oblastne organizacije, da je pričel misliti na osnove lastnega sportnega strelišča v neposredni bližini mesta. Najprej je pa bilo treba poiskati ugoden prostor za tako strelišče in našel ga je v Krčevini pri Treh ribnikih, v bližini nekdanjega strelišča »Schützenvereina«.

Prostor je last dedičev pokojnega barona Twickla, s katerimi se je odbor pričel pogajati zaradi odkupa. Gospa baronica in sinovi so bili sicer takoj pripravljeni ustreči želji Strelske družine, toda zahtevali so 40 Din za kvadratni meter tal, ki sicer niso uporabna niti za poljedelstvo ali vrtnarstvo, niti za stavbišče. Šele po dolgotrajnih razgovorih so popustili na 15 dinarjev za kvadratni meter, kar pa je še vedno predrago, posebno če se upošteva, da se dobe ob Betnavski cesti stavbišča že po 10 do 12 Din. Po mnenju strokovnjakov bi bila edina primerna cena 2 Din. Vsled tega se je tudi že pojavil nasvet, naj bi se uvedlo postopanje za eksproprijacijo, kar pa je odbor zaenkrat odklonil v prepričanju, da se bo naposled le dosegel sporazum.

Preverjeni smo zaradi tega, da bo rodbina baronov Twicklov tudi s svoje strani storila vse, da dobi naš strelski sport čimprej svoje središče. S tem mu bodo postavljeni docela novi temelji, pa tudi okolica Treh ribnikov bo postala bogatejša za novo privlačnost.

Smrt 3-letne deklice pod vlakom

Huda nesreča na progi Maribor — Prevalje — Starši, ne puščajte otrok brez nadzorstva!

Marenberg, 16. junija.

Na železniški progi Maribor—Prevalje se že več let ni dogodila večja nesreča. Toda nesreča nikoli ne počiva in tako se je tudi v ponedeljek 16. t. m. dogodila huda nesreča, katere žrtev je postala Smolar Amalija, triletna hčerka zagarja Smolarja Alojza, ki je zaposlen pri žagi Jožefa Kaca v Janževskem vrhu, v bližini nakladalne postaje tega posestnika.

V ponedeljek popoldne so se igrali otroci zagarja Smolarja Alojza, in to Marija, Kristina in Amalija, v bližini železniškega tira. Ko je privozil popoldanski osebni vlak, ki pelje tod

mimo okoli 14, je Amalija, ko ga je zagledala, takoj stekla na tir. Strojevodju ni bilo mogoče ob pravem času ustaviti vlaka in tako je vdarila lokomotiva nesrečno dekletce tako močno v desno stran čela, da ji je prebila lobanjo ter je bila pri prvi mrtvi. Vlak jo je zavlekel po tiru še 10 metrov.

Varnostne oblasti so bile o tem žalostnem dogodku takoj obveščene, na mesto pa je prišla tudi železniška komisija.

Starši, ne puščajte svojih otrok brez nadzorstva!

Guštanj

Zborovanje Meziškega učiteljskega društva. Komaj 50 korakov od državne meje stoji prijazna šola na Poljanah. Tu sem je prihitelo učiteljsko našega okraja. Predsednik Golob je uvodoma naglasil, da se je ta oddaljeni kraj izbral zaradi tega, da se osebno poslovimo od upokojenega tovariša Rateja, ki zapušča naše društvo in njemu tako priključeno koroško zemljo ter se preseli za stalno v Maribor. Koliko neveljnih zaslug si je stekel g. Ratej v nacionalnem delovanju s svojo priljubljeno osebnostjo, z nasveti in aktivnim udejstvovanjem za časa službovanja, kot dober tovariš — družabnik in pevec, že pričalo prečitano pismo tov. Doberšeka, ki je bil nujno zadržan. Služboval je na Jezerskem, v Šmihelu pri Pliberku in na Holmcu, dolgo vrsto let. Siromašnim slovenskim dijakom, ki so študirali v Celovcu, je bil vedno radodaren pravcati oče in uživali so dobrote njegovih rok. — Tajnik poverjenišva Kobal je nato izbrpno in stvarno razpravljaval o podrobnostih uradniškega zakona ter odgovarjal in dajal navodila o raznih prečitanih vprašanjih. Poročal je tudi o seji širšega sosveča UJU v Mariboru. Po najnovejšem zakonskem predpisu se bo sedanje poverjenišvo likvidiralo in ustanovilo novo, ki se bo natančno krilo s teritorijem banovine. Ta izprememba se bo izvršila na glavni skupščini v juliju, za katero so bili izvoljeni delegati. Živahna debata se je vnela pri predlogih, ki bodo iznešeni tam. Tovariš Pišec je poročal o seji Pedagoške Centrale v Mariboru, o najnovejših pedagoških revijah, in načinu izposojevanja. Sklene se, da pristopi društvo korporativno kot član R. P. C. Tovariš Kopriva je razpravljal zelo obširno in zanimivo o svojih dvoletnih proučevanjih in poizkusih »O redovanju«. Tema je bilo zelo primerna. Opozoril je navzoče na čimtelje, vzroke, dejstva in socialne razmere, katere je jemati v poštev pri določevanju redov vedenja in uspehov. V družbi najstarejšega šolnika je prehitro minul čas za odhod. — iž.

Podpora. Pri elementarni nesreči, ki je zalila spodnji del trga, je tukajšnji Rdeči križ priskočil kot prvi na pomoč najbolj prizadetim: g. Lasniku, kateremu je bil odplovljen hlev, uničeno pohištvo, obleka in posoda, g. Borštner, ki ima pokvarjene šivalne stroje, pohištvo in trpi občutno škodo pri krojih in oblekah, g. Stefiču, ki mu je razdejalo svinjske hleve, g. Zavodniku, ki ima razdejano pekarno in uničeno večjo zalogo moke. Tudi tržka občina bo nakazala bajne podpore, kakor se sliši govorjenje.

Ustanovitev strelske družine. V prijazni dolini ob reki Kotljiščici v bližini romantično ležečega Kebrčevega mlina, ki mu je najemnik agilni narodni delavec br. Matija Gradešnik, je uredil pripravljajni odbor teren za strelišče. V nedeljo je strelišče pregledala posebna komisija Oblastne strelske družine v Mariboru po čilih pukovnika Putnikovića, kapetana Grabriča ter g. Reja in Moravca. Na licu mesta se je izvršil ustanovni občni zbor, na katerem sta govorila o pomenu strelske družine g. pukovnik in g. Reja. Na poziv so navzoči pozdravili našega junaškega kralja. Predsednikom

streljaške družine je bil izvoljen br. Gradišnik, tehničnim vodjem pa br. Sokol. Po občnem zboru so se domačini kosali v streljanju z odborniki iz Maribora, ter pokazali, da imajo koroški Slovenci v svoji sredini že sedaj dobre strelce.

Ljutomer

Nastop Sokolskega društva je bil v nedeljo 14. t. m. Povorka dopoldne je pokazala številčno naraščanje društva, telovadba popoldne pa dejstvo, da je bil nastop v telovadnem oziru dobro pripravljen. Vsi oddelki so telovadili struno in precej enakomerno, ter velja posebno za člane, članice, starejše člane, oba naraščaja in moško deco. Pri deci je motil neurejen prihod in odhod, pri članicah pa štetje. Med telovadbo se je vršila tekma v odbojki med Ljutomerom in Mursko Soboto, ki je končala z visoko zmago prvega moštva. Drugo moštvo je bilo manj homogeno. Po telovadbi je bil sestop vseh telovadečih pripadnikov na telovadišču, kjer je brat prosvetar spregovoril o sokolski ideji. Potem se je razvila na veseličnem prostoru animirana veselica z vsemi prieliki dobrotami. Nastop društva bi zaslužil več obiska iz okolice, dasi smo videli številne goste iz Murske Sobotne in Gornje Radgone.

Razstava risb in vseh drugih del učencev (k) bo v meščanski šoli od Vidovega dne do 1. julija.

Lavrica

Vse prijatelje Sokolstva vabimo v nedeljo 21. t. m. na veselico, ki jo priredi Sokolska četa na Lavrici. Ob 3. uri bo ustanovni občni zbor, po tem se začne veselica s plesom, šaljivo pošto itd. na vrtu br. Iv. Ogrina. Svirajo tamburaši. Zveze z vlaki ugodne. Zdravo!

Jesenice

Razstava na deški in dekliški osnovni šoli. V nedeljo 21. t. m. bosta tukajšnja deška in dekliška osnovna šola priredili razstavo pisemenih, ročnih in risarskih izdelkov svojih učencev in učenk. Razstava bo odprta od 9. do 18. ure. Deca in učiteljstvo vabi roditelje in prijatelje mladine, da prav vsi obiščejo razstavo in s tem dajo mladim pobudo k nadaljnjemu še večjemu napredku.

Gostovanje Koroških Slovencev na Jesenicah. Na Vidov dan bodo Koroški Slovenci gostovali na našem sokolskem odru. Igrali bodo znano »Miklovo Zlato«. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da blagovoli v častnem številu pozdraviti naše brate iz št. Jakoba na Koroškem.

»Soča«, podružnica na Jesenicah, je dobila svoj lokal v prostorih gostilne g. Kobala na Savi.

Železobetonski most, ki so ga zgradili preko Save v Kurjo vas, so odkrili, pobrali so leseno ogrado, ki je služila za oporo pri zidavi. Treba je le še speljati z obeh strani cesto na most, ker ima novi most za malenkost premaknjeno smer od starega. Ta dela bodo v najkrajšem času gotova in most bo izročen prometu. Novi most bo vsekakor ustrezal velikemu prometu, posebno tovornemu, ki se vrši preko njega. Imel bo tudi to posebnost, da bo imel ob straneh ločeno pot za pešce.

Zanimiva najdba

Jesenice, 18. junija.

Pred leti je našel posestnik g. Hafner pri prekopavanju zemlje kamenito sekuro. V zadnjih dneh pa se je dogodilo na Jesenicah nekaj podobnega.

Flektromehanik g. Pretnar si postavlja posebno zgradbo za trgovinske lokale. Dva delavca, ki sta zaposlena pri tem delu, pa sta pri prekopavanju zemlje nalezela pod večjo skalo na bronasto sulico. Poleg sulice je bil še preperel kos kosti, od katere so se poznali le še obrisi. Iz tega bi se pač dalo sklepati, da je tu nekdo neznankodaj umrl, morda smrtno ponesrečil na lovu.

Najdba predmeta je vzbudila naravno veliko pozornost in je vsekakor zanimiva, vendar pa bo gotovo mogoče dognati, kako je prišel sem in iz katere dobe je. Zanimivo pa je tudi, če povemo, da je bila ta bronasta sulica najdena le kakih 70 m od mesta, kjer je bila pred leti najdena omenjena kamenita sekira.

Maščevanje

Litija, 18. junija.

G. Samsa, lesni trgovec, že pod širmanskim hribom oglje. V ta namen ima napravljenih več kop in zaposli vsako leto po več ogjarjev. Pred kratkim se mu je ponudilo v službo več ogjarjev; prišlo je do pogajanj, ki pa niso uspela, ker se niso mogli zediniti za mezdo. Zato je omejnjeni posestnik najel druge delavce. Pred dnevi pa so neznani storilci vrgli v njegovo kopo dinamitno patrono, ki jo je skoraj vso razgnalo. Zlikovce zasleduje orožništvo, ki jim je že na sledu.

V Muri utonil

Ljutomer, 16. junija.

V spremstvu naborne komisije, ki deluje v našem srezu, je bil tudi kaplar Štefan Bojanac, doma iz vasi Vrisnik na otoku Hvaru. V soboto 13. t. m. se je po končanem delu šel z drugimi tovariši v Muro pri Gornji Radgoni kopat. Dva sta srečno preplavala deročo reko, Bojanac, sicer dober plavalec, pa je utonil. — Truplo je vrgla Mura že v nedeljo na suho in sicer na Budini, na loki, ki leži na ozemlju vasi Mola, občina Cocu. Zanesla ga je torej v manj ko enem dnevu precej daleč, ker je zelo visoka. Spravili so ga v ljutomersko mrtvašnico in v ponedeljek, dne 15. t. m., so ga pokopali na tukajšnjem pokopališču.

Požar v skladišču »Papirogralije«

Ljubljana, 18. junija.

Davi ob 1.45 je v Vošnjakovi ulici št. 6 na dvorišču v skladišču družbe z o. z. »Papirografija«, katere predsednik je ravnatelj Jugoslovanske tiskarne g. Karol Čeč, izbruhnil ogenj, ki ga je opazil črkostavec Blejec, stanujoč v Vošnjakovi ulici št. 4. Obvestil je o tem službojočega stražnika Zitka, ki je telefonično poklical gasilce na pomoč.

Gasilec se je kaj kmalu posrečilo ogenj zadušiti. Kakor se je ugotovilo, je ogenj nastal na ta način, da se je v skladišču vnel tram od razgretega dimnika. Ogenj se je nato z lahkoto razširil na bale papirja. Škoda ni velika in je krita z zavarovalnino pri Vzajemni zavarovalnici.

Mokronog

Danes je prišel domov v Mokronog iz ljubljanske splošne bolnice ponesrečeni g. Franci Strel. Zdravstveno stanje ponesrečenega motociklista gre na bolje. Vrlemu Sokolu in prosvetnemu delavcu želimo skorajšnje okrevanje.

Rimske toplice

V sredo smo v veličastnem številu prijateljev in znancev pospremili blagopokojnika bivšega prosvetarja in tajnika sokolskega društva br. Vinka Šupančiča k večnemu počitku.

Ob odprtem grobu je prvi spregovoril starešina tukajšnjega sokolskega društva br. Dvofak, ki je poudarjal bridko izgubo prebлага soproga in ateka in veliko ter nenadomestljivo vrzel, ki se je pojavila z njegovo prerano smrtjo v sokolskih vrstah. Drugi pa se je poslovlil od pokojnega brata Vinka kot odposlanec celjske sokolske župe br. Alojz Baša. — Pokojniku, ki je mnogo ustvaril med nami, in ki je bil vedno in povsod le zvest in napreden narodnjak, bodi ohranjen blag sponjin, globoko žalujoči obitelji pa iskreno sožalje.

Slovenjgradec

Zlet koroškega sokolskega okrožja v Slovenjgradu. ki se bo vršil v nedeljo, 21. junija naj jasno dokaže, da je tudi v naših obmejnih krajih sokolska misel na zmagovitem pohodu. Ob času osvoboditve so se vršile v teh krajih krave borbe in edino Sokol je bil čuvar te krasne zemlje. Ponosna Peca je ostala naša in čuvar naše lepe Koroške. Z največjo poštreno valnostjo in idealizmom malega toda borbena članstva je postavljen impozanten Sokolski dom v Slovenjgradu, ki je središče kulturnega in nacionalnega dela. In to naše nacionalno svetlišče vabi vse one brez izjeme, ki čutijo sokolsko-jugoslovansko, da v nedeljo 21. junija pohitite v naše mesto. Vse bomo z odprtimi rokami bratsko sprejeli in se skupno navdušili za nadaljne sokolske delo! — Spored slavnosti: ob 8. do 10. ure skušnje za popoldanski nastop, ob pol 15. uri sprejod z godbo na čelu po mesto, ob 16. uri pa nastop vseh oddelkov na letnem telovadišču pred Sokolskim domom, po nastopu pa veselica v vseh prostorih Sok. doma. Zaprošili smo za četirinsko vožnjo.

Nevihta s točo, grmenjem in bliskom, kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje, je razsajala nad našo okolico v ponedeljek 15. t. m. Črni oblaki so povzročili temo kakor sredi noči! Večje škode in nesreče hvala Bogu ni bilo.

Mednarodna kolonijalna razstava v Parizu

Zamisel kolonijalnih razstav se je v Franciji porodila že pred izbruhom svetovne vojne. Ko pa je vojna vihra končala in so doživeli države zmagovalke uresničenje svojih idealov in svojega krvavo zasluženega prestiža, je posebno pariška kolonijalna razstava zadobila svoj pravi nacionalni karakter. Med svetovno vojno so baš kolonije pripomogle antanti v veliki meri do zmage, saj so one dobavljale vse potrebne surovine za vojno industrijo, živila in v veliki meri tudi krvni davek. To priznanje kolonijam se ni uveljavilo samo v zmagovalnih državah, pač pa v enaki meri tudi pri nevtraleh in neprijateljih. Zato je pariška kolonijalna razstava danes velikega mednarodnega pomena.

Kolonijalna razstava ima rešiti dvojne kardinale vprašanj. Prikazati mora uspehe smotne kolonizacijske politike; kolonizirati se pravi z drugo besedo civilizirati in v tem smislu je v prvi vrsti vodilni kolonijalno politiko. Na drugi strani pa mora razstava pokazati ne samo to, kar je storjenega, pač pa tudi ono, kar je še potrebno ustvariti za bodoče. Pri tem delu pa se je prav posebno uveljavil francoski narod, ki je dokazal, da poseduje vse lastnosti odličnega kolonizatorja. Letošnja kolonijalna razstava prikazuje bilanco materijalnega in duhovnega uspeha kolonijalne politike evropskih držav.

Pariška kolonijalna razstava je vključila v svoj program tudi mednarodni informativni urad, ki ima namen, da posetnikom nudi vsa potrebna ustmena objašnjenja, kakor tudi zemljevide, črteže, vzorce, fotografije, brošure itd. Ta mednarodni urad posluje stalno in je interesantom vedno na razpolago za vse potrebne informacije, ki se tičejo dela in razmer v kolonijah.

Razstava traja do konca oktobra in je odprta dnevno od 10. dop. pa do 24. ure. Razstavni prostor meri 110 hektarjev in se nahaja v neposredni bližini Pariza. Razstava je razdeljena v tri sekcije: splošno, francosko in tujo. V

splošni sekciji je posebne važnosti kolonijalni muzej, ki je zidan na površini 6000 kv. metrov. V francoski sekciji, ki je najvažnejša, so zastopane posamezne kolonije v posebnih ločenih paviljonih in sicer tako nazorno, da posetnik dobi verno sliko o gospodarski in socialni strukturi določenih kolonij. Predvsem so tu zastopane: Alžir, Maroko, francoska zapadna in ekvatorialna Afrika, Madagaskar, francoska Indija in Indokina, Sirija in Libanon, kakor tudi mandatarni koloniji Kamerun in Togo. — Sekcija tujih držav je istotako zelo zanimiva. Kolonijalne domene Belgije, Portugalske, Nizozemske, Zedinjenih držav, Danske in Italije nudijo mnogo zanimivosti.

Tudi naše gospodarstvo je v veliki meri zainteresirano pri tej mednarodni prireditvi. — Predvsem je treba poudariti, da je naša trgovinska bilanca, čeravno zelo skromna, vendar aktivna napram francoskim kolonijam. To se pravi, da se nahaja naše medsebojno izmenjavanje dobrin s kolonijami v razmeroma povoljnih prilikah. Potrebno je samo, da se ta naša aktivnost in gospodarska delavnost še večjo intenzivnostjo usmeri v te kraje in se izkoristijo vse one možnosti, ki se nam nudijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine si je bil svest te naloge in organiziral skupen poset naših gospodarstvenikov, ki bodo na licu mesta proučevali in utrjevali svoje strokovno znanje ter ocenili prilike in proizvode, ki so tem krajem potrebni. S tem pa se ne bodo poglobili samo naši trgovinski odnosi s kolonijami, pač pa se bodo pri marsikaterem blagu pokazale možnosti prisiljanja tudi v francosko republiko. Pripomniti je, da je Zavod preskrbe, da bo potovanje tudi zanimivo in pri tem poceni. Potovanje se prične 5. julija in traja bivanje v Franciji polnih deset dni. Vse informacije se dobe pri imenovanem Zavodu. Opozarjamo posebno naše gospodarske kroge, da se priključijo tej ekskurziji, ker bodo pri tej priliki lahko spoznali naše domače gospodarstvenike in z njimi vpostavili trgovske stike.

Gospodarske vesti

× **Preorientacija gospodarstva v Slavoniji.** Težka gospodarska kriza, ki zavzemlje tudi v naših najbogatejših krajih znatne dimenzije, je povzročila, da so tamkajšnji poljedelci pričeli prav resno misliti na to, kako bi se žitno poljedelstvo preobrazilo v druge rentabilnejše panoge gospodarstva. Posebna komisija, ki ji je bilo poverjeno to vprašanje, je prepotovala vse važnejše kraje in strokovno pregledala ter ugotovila, katere panoge bi bile za posamezne kraje najpripravnije. Predvsem so se glasile odločitve na perutinarstvo, živinorejo in sadjarstvo.

× **Ribja borza na Sušaku.** Zadnjo soboto se je na Sušaku vršila anketa o osnovanju ribje borze, da se na ta način poveča in organizira večji konsum morskih rib. Anketo je sklicala kr. banska uprava Savske banovine. Udeležili so se sestanka vsi važni zastopniki Savskega gospodarstva. Zaključeno je bilo, da izdela banska uprava pravilnik ribarnice po vzoru splitske ribarnice in da se šele potem preide na osnovanje ribje borze.

× **Bilančni zaključek Dosa.** Prejšnja južna železnica, oziroma sedanja Donava-Sava-Adria, železniška družba izkazuje za poslovno l. 1930 zl. fr. 399.533 čisteg dobička. V bilančnem poročilu sporoča upravni svet, da se bodo delnice družbe na novo tiskale. Stare delnice bodo zamenjene za nove. V letu 1930 je bilo nakupljenih 38.753 delnic z amortizacijskega fonda. Od čistega dobička se je votalo 20.000 zl. fr. rezervnemu fondu, preostanek pa se je knjižil v korist amortizacijskega fonda.

× **Zeleni kader v Nemčiji v polnem razmahu.** V pruskem deželnem zboru se je pred dnevi vršila izredna konferenca vseh vladnih strank, ki se je predvsem bavila z vprašanjem poljedelskega kongresa Zveze nemških združenj, ki je najpomembnejši agrarno politični dogodek v zadnjih letih. Glavna poteza programa obstoja v tem, da bodo vse vladne stranke izdelale načrt, po katerem bi se imela nemška agrarna produkcija dvigniti za tri milijarde mark letno. Nadaljni načrt predvideva uvedbo imperativnega protekcionizma, tako da bi se Nemčija v teku naslednjih let povsem emancipirala od vsakega inozemskega uvoza živil. Ta naloga se bo v prvi vrsti rešila s pomočjo ogromnih melioracijskih del, ki se bodo izvršila in na podlagi prohibitivnih carin na živila, ki jih namerava država postopoma uvesti na vse agrarne proizvode. Dobro bi bilo, da tudi naši gospodarstveniki razmišljajo o nemških načrtih in izdelajo primeren protinačrt.

× **Zopet žitna bitka v Italiji.** Italijanska vlada je odredila, da morajo italijanski mlini najmanj 95% domačega žita uporabljati pri mletju. Ostaja samo odprto vprašanje, kako bodo italijanski mlini krili 20 milj. primanjkljaj žita, ki ga je treba vsako leto uvoziti.

Dobave

Oddaja zakupa restavracije na postaji Maribor glavni kolodvor se bo vršila potom licitacije dne 11. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. junija t. l. ponudbe glede dobave 10 plošč rebrašte pločevine, 2 svetilnih armatur, 22 komadov čopičev, židarskih ometačev, židarskih ponvic, vodnih vag. barve, žagice, pil, svedrov, 2100 kg okroglega železa za betoniranje ter glede dobave raznega lekarniškega materiala (lizol, jodova tinktura, hidrofilne obveze, obliži).

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. julija t. l. ponudbe glede dobave 1700 kg

bakrene gole žice; do 16. julija t. l. glede dobave gumijevih cevi, 10 sodov masti za jamske vozičke, 6 sodov cilindrskega olja ter glede dobave 500 kg matice in 200 kg podložnih plošč.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 1 risalne mize.

Dne 16. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave materiala za gornji ustroj (vijaki, groverjevi obroči, tračniki itd.). (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled).

Borzna poročila

dne 18. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 18. junija. Amsterdam 22-745, Berlin 13-39-13-42, Bruselj 7-8669, Budimpešta 9-874, Curih 1095-30-1098-30, Dunaj 7-9226 do 7-9526, London 274-38-275-18, Newyork 56-23 do 56-48, Pariz 220-26-222-26, Praga 166-87 do 167-67, Trst 295-61-295-76.

Zagreb, 18. junija. Amsterdam 22-705 do 22-765, Dunaj 792-04-795-04, Berlin 13-40 do 13-43, Bruselj 784-788, Budimpešta 985-556 do 988-556, London 274-32-275-12, Milan 294-60 do 296-60, Newyork ček 56-27-56-47, Pariz 220-17 do 222-17, Praga 166-87-167-67, Curih 1095-30 do 1098-30, Tirano 10-975 bl., Varšava 636 bl.

Beograd, 18. junija. Amsterdam 22-7050 do 22-7650, Berlin 13-40-13-43, Bruselj 7-8490 do 7-8790, Budimpešta 9-8590-9-8890, Dunaj 7-9204 do 7-9504, London 274-32-275-12, Milan 294-50 do 296-50, Newyork ček 56-27-56-47, Pariz 220-17-222-17, Praga 166-87-167-67, Curih 1095-30-1098-30.

Dunaj, 18. junija. Amsterdam 286-45, Atene 9-23, Beograd 12-5975, Berlin 168-81, Budimpešta 124-17, Bukarešta 4-2363, London 34-605, Madrid 71, Milan 37-255, Newyork 711-20, Pariz 27-86, Praga 21-0675, Sofija 5-15, Stockholm 190-80, Kopenhagen 190-50, Varšava 79-68, Curih 138-17.

Curih, 18. jun. Beograd 9-11, Pariz 20-1625, London 25-0475, Newyork 514-925, Bruselj 71-70, Milan 26-96, Madrid 51-50, Amsterdam 207-175, Berlin 122-30, Dunaj 723-75, Sofija 3-73, Praga 15-2525, Varšava 57-70, Budimpešta 900-25.

Vrednostni papirji

Na Ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 18. junija. Državni papirji: 7% inv. pos. 86-50-87, vojna škoda ar. 408-410, kasa 408-410, julij 409-411, december 410-412, 411, 411-50, 4% agr. obv. —, 7% Blerovo posojilo 80-75-81-125 (81, 81-25, 81), 8% Blerovo ar. 91-91-25, 91), kasa 91-25 bl. (75), 7% pos. hip. ar. 80-50-80-75 (81-25), kasa 80 d., Begluške 66 bl. Banke: Hrvatska 50-60, Prašteditona 960-970, Union 165-167, Jugo 67-68, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 6800-7200, Srbska 191 d., Industrije: Sečerana Osijek 245-260, Trboveljska 235 do 245, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. sum. 25 d., Guttman 118-121, Slaveks 25-30, Danica 65-70 ex coupon, Drava 235-236, Nar. mlin. 15 bl., Isis 44-47, Dubrov. 300 d., Jad. 490 d., Oceanija 190 d.

Beograd, 18. junija. 7% inv. pos. 86-50, 8% Blaire 90-75, 7% pos. hip. b. 80-50-80-75, 4% agr. obv. 48-50, 6% begl. obv. 65-50-66-25, vojna škoda 409-409-50, Narodna banka 6700.

Dunaj, 18. junija. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 12-80, Prioritete 93-25, Ruše 22, Trbovlje 30.

Žitna tržišča

Na Ljubljanskem tržišču tendenca stalna, promet 1 vagon pšenice.

Novi Sad, 18. junija. Koruza: baška 99 do 100, baška ladja Dunav, Sava Tisa 100-101,

baška okolica Sombor 100-101, sremska okolica Indija 99-100, sremska okolica Sid 100 do 101. Otrobi: baški, sremski, ban. 112-50 do 117-50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 3 vagoni, koruza 14 vagonov, moka 5 vagonov. Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta, 18. junija. Tendence lahka, promet omejen. Pšenica: junij 14-46-14-58 (14-45 do 14-47). Koruza: julij 13-43-13-60 (13-43 do 13-44), avgust 13-55-13-75 (13-55-13-56), maj 11-40-11-60 (11-47-11-49), transit julij —, avgust 10-90 (11).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjena mlačna, brez prometa.

Sport

Razpis tekem Zveze Slovanskega Sokolstva

Predsedništvo Zveze Slovanskega Sokolstva razpisuje za IX. vesekolski zlet v Pragi leta 1932 naslednje tekme za prvenstvo: štafetni tek članov 4 krat 100 m za prehodno darilo, štafetni tek članic 4 krat 75 m za prehodno darilo, tekmo za prvenstvo Slovanske Sokolske Zveze za člane in članice, ki obsega poleg orodne telovadbe tudi prosto tekmo, tekmo za prvenstvo v smučanju za člane in članice ter prvo tekmo vanje vrst članic. Tekmovalni red je izdalo načelstvo SSZ. Smučarske tekme se bodo vršile v zimi leta 1932, ostale pa ob priliki vesekolskega zleta v Pragi.

Concordia — Ilirija

V nedeljo bo odigrala Ilirija morda najtežjo tekmo v državnem prvenstvu. Po dveh zaporednih porazih v katerih je Ilirija prejela 22 golov, je vsekakor težko upati v morebiten uspeh belo zelenih. Edino upanje je, da se bo slaba forma moštva obrnila na bolje, kar bi z veseljem pozdravili vsi.

Concordia nastopa kot siguren favorit. Po sigurni zmagi nad Hajdukom, stopa Concordia ne samo kot favorit za prvo mesto v svoji skupini, temveč tudi kot najresnejši kandidat za naslov državnega prvaka.

Vrline moštva so vsem dobro znane. Njihova največja odlika je borbenost in v tem pogledu jih ne dosega niti eno moštvo v Jugoslaviji. Poleg te odlične lastnosti, ima državni prvak prvovrstne igrače od katerih sta najpopularnejša Premrl in Zivković. Prvi ni samo hrbenica moštva, temveč tudi glavna zaslomba naše državne reprezentance.

Vodstvo tekme je poverjeno mariborskemu sodniku g. dr. Planinšku.

Mariborski sport

Kolesarske dirke za prvenstvo Mariborskega kolesarskega pododbora

Mariborski kolesarski pododbor priredi v nedeljo, dne 21. junija kolesarske dirke za prvenstvo Mariborskega kolesarskega pododbora na progi Maribor, Fram, Hajdina, Ptuj, Biš, Sv. Lenart, Maribor (72 km). Start ob 6. uri pri mestnem vodovodu na Tržaški cesti, cilj na Aleksandrovi cesti. — Tomšičev drevored. Na-grade: prvak, trak z napisom »Prvak mariborskega pododbora« in zlato kolajno, drugi srebrno kolajno, tretji bronasto kolajno, ostali ki dospejo 20 minut za prvim dobijo časovne kolajne.

1. Vozi se po določilih pravilnika Koturaškega saveza kraljevine Jugoslavije.

2. Dirka je odprta za vse člane klubov mariborskega pododbora, kateri so včlanjeni v Koturaškem savezu kraljevine Jugoslavije.

3. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost ter se mora strogo držati cestno-policijskega reda. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncec in rabljivo zavoro. Prireditelj ne odgovarja za škodo, katere povzroče dirkači med vožnjo.

4. Odredbam vodstva se je nastrožje pokoriti. Protesti se upoštevajo 15 minut po izvršeni dirki z plačilom 30 Din, kateri znesek se vrne, ako je protest odobren.

6. Prijave sprejema Mihael Lešnik, Maribor, Orožnova ulica 4. Prijavnina znaša 10 Din za vozača.

7. Vrstni red in obliko startanja določi vodstvo dirke.

8. Dirka se bo vsakem vremenu. Razglasitev rezultatov se isti dan v hotelu Halbwild.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija): Radi potovanja v Maribor naj bodo jutri točno ob pol 18. uri sledeči atleti na kolodvoru: Sporn, Vidmar, Outrata, Soukal, Jeglič, Oroszy, Stepišnik I in II, Orel, Tajnik.

SK Ilirija (sabljaška sekcija): Pozivajo se vsi, ki se nameravajo udeležiti, bodisi kot gledalci bodisi kot tekmovalci, državnega sabljaškega turnirja v Zagrebu, da se javijo najkasneje do petka 19. t. m. pri tajniku J. Baru, Mestni trg 5-I, ali pa v borilnici pri treningu v petek, v svrhu izdaje polovičnih vozovnic. Kdor želi obnem prenočišče, naj javi tudi to. Prenosišče Hotel Krana 38 Din za osebo. Tajnik.

Svetovno prvenstvo v tenisu

Veliki teniški turnir v Vimbledonu se začne v ponedeljek. Danes so izžrebali igralce. V moškem singlu so brez žrebanja določili osem najboljših igralcev vseh narodov, ki imajo največje upanje, da pridejo do osminke finala. Ti igralci so: Austin in Perry (Anglija), Cochet, Borotra in Botussus (Francija), Wood in Shields (Amerika) in J. Satoh (Japonska). V ženskem singlu so postavljene za najboljši: Miss Nuthal, Miss Mudford in Mrs Whittingstall (Anglija), Aussen in Krahwinkel (Nemčija), Mme Mathieu (Francija), Miss Jacobs (Amerika) in seniorita Alvarez (Španija).

Radio

Ljubljana, petek, 19. junija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Niko Kurel: Smernice sodobnega ljudskega teatra (Novi repertoar burkaste igre). 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Gospodinska ura, gdč. C. Krek. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas, dneve vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 20. junija. 11.45 Mladinska ura. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Lojze Campa: Časnik in časnikarstvo. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Bogo-Pleničar: Sah. 20.30 Koncert ljubljanskega šramel kvarteta (gg. dr. Ivan Karlin, dr. Mirko Karlin, Vladislav Prinčič, Viktor Dežela) in tenorista gosp. Mirka Jelačina. 21.30 Plošče (češka glasba). Vmes časovna napoved in poročila. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 19. junija. 12.20 Kubinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Beograd. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Zagreb, sobota, 20. junija. 12.20 Kubinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.35 Poročila. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Prenos opere iz Beograda.

Beograd, petek, 19. junija. 12.45 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 15.00 Solški Radio. 16.00 Plošče. 17.00 Jugoslovanske pesmi. 17.30 Narodne na harmoniko. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Solčna Dalmacija. 20.30 Simfonični koncert. 21.30 Poslovilni koncert ge. Žaludove in g. Zdenka Knittl. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert.

Beograd, sobota, 20. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Popoldanski koncert. 19.50 Uvod k prenosu.

Praga, petek, 19. junija. 14.10 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.15 Plošče. 19.30 Ljudske pesmi. 20.10 Brno. 21.00 Pesmi. 21.30 Pianoforte. 22.15 Moravska Ostrava.

Praga, sobota, 20. junija. 12.30 Moravska Ostrava. 14.30 Brno. 17.20 Plošče. 19.05 Promenada po Pragi. 19.30 Kabaret. 22.20 Moravska Ostrava.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Lov občine Gaberje

se bo oddal dne 11. julija 1931 v zakup potom dražbe v pisarni sreskega načelstva v Bežicah, soba šte. 6, ob 10. uri dopoldne. 1472

„HAMAD“ Sigurna smrt ščurkom, stenicam, PRAŠEK ušem, mrvljam, muham, bolham

Pazite na zakonito rdečo etiketo z muho! Dobi se na pismeno naročilo. Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: Ciril Stramšak, Dev. Marija v Polju pri Ljubljani.

Zakon

o uradnikih

(U. Z.) Najno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobiti v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino Din 1 v znamkah. Naročite ga še danes, ker je založna majhna.

Kneginja Zurova

prekrasni ljubavni roman. Cena Din 30.—, v platnu vezan 35.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4.

Oglašujte

v »Jugoslovanu«!

Oskrbnika (co)

za novo kočjo na Sv. Gori išče SPD Litija. Prednost imajo večji reflektanti s kaveljo in lastnim gostilniškim inventarjem. Ponudbe na SPD podružnica Litija. 1471

Kolesa 1432 po Din 1500.—

»CENTRA« Ljubljana Masarykova cesta

Vinonoše

mlada dekleta, išče Hotel Jekler, Bled 1468

Logavice, roka-vice, volna in bombaž 463

naajonejo in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Makulturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Kultura

Koncert celjske »Oljke« na Bledu

V nedeljo popoldne ob štirih je celjsko pevsko društvo »Oljka« na inicijativu g. prof. Pavliča, ki je aranžiral romanje k Materi Božji na Blejski otok, priredilo v dvorani Zdraviliškega doma koncert umetnih in narodnih pesmi pod vodstvom svojega pevovodja g. M. Videniča. Iz stare iskušnje vemo, da se koncerti po zdraviliških zadnje čase ne rentirajo niti v Rogški Slatini, niti na Bledu. Po vojni so letoviščarji radi posejali koncerte, danes pa jim je mar le zabava, ples, resne koncertne prireditve ignorirajo, tembolj če vlada taka vročina kot je bila minulo nedeljo. Sploh čas od začetka maja ni več prikladen za koncerte. Za koncert »Oljke« na Bledu so se sicer odborniki ves dan trudili in vabili na poset, toda prišlo je v dvorano malo poslušalcev, komaj 70 do 80 in še ti so bili domačini, tujcev ni bilo opaziti. Začetek koncerta se je zato tudi nekaj zakasnil.

Zbor »Oljke« šteje okoli 30 pevcev, svežih grl, dinamično dobro prednaša, le nekoliko prepočasn in ostro. Tehnično je dobro naučen, intonačno včasih malo nesiguren, ima pomajkljivo izreko (li), v unisonih je zlasti bas premalo točen. Zbor pa pazi na pevovodjo, da bi bilo prednašanje enotno. S tempa nekaterih pesmi se niso mogli strinjati. Prelovčevi »Rdeči nagelji« so bili v prvem delu prepočasni v »Adamičevi« »Oženil se bom« je zbor visoko zlezal, v »Hišci pri cest« stoji se je v srednjem delu stacealo lepo posrečilo. Pevovodja Videnič je temperamenten, živahen. Razmeroma dolg spored je zbor odpel gibčno. Vendar mu bo treba — kot večini naših zborov — posvečati večjo pažnjo na estetsko lepo prednašanje, na mirnejšo agogiko. »Oljka« sodeč po tem koncertu — resno pojmuje svojo nalogo. Odpraviti bo morala le prehodno forsiranje petja, ki so ga včasih gojili zaradi narodnega navdušenja. Danes, ko smo v svobodni državi pa moramo vsi zbori stremeti za čim popolnejšim koncertnim, umetniškim petjem, strniti moramo svoje vrste pod okrilje Južnoslovanskega Pevskega Saveza, čigar pokrovitelj je Njg. Velikansko kralj Aleksander; društva dravske banovine naj bi se zbiral pod Hubadovo župo v Ljubljani in pod Ipavčovo župo v Mariboru, ki se pravkar poraja. »Oljka« ima prosto pol, k eni ali drugi organizaciji. Cepitve dela je bilo dovolj in pravih zaželenih uspehov na celi črti zato ni bilo mogoče zaznamovati. Upajmo, da bližnja bodočnost vse morebitne ovire odpravi, da bo vsa slov. pevska armada složna, saj vsi pojemo iz srca, v slavo naše pesmi. »Oljka« naj pridno vztraja na začetnem polu, stopi naj v naše bratske vrste, da jo bomo drugo leto ob 60 letnici Glasbene Matice na velikem pevskem festivalu JPS lahko pozdravili kot pridno in napredujoče celjsko pevsko društvo! — Z. P.

Produkcija operne šole konservatorija

Nepozaben večer v razprodanem gledališču. Zasluga Škerlj-Medvedove in Sesta, kapelnikov Neffata in Svare. Humperdink, Thomas, Lortzing, Gounol, Čajkovski, Puccini, Smetana in po odmoru celo II. dejanje Mozartove »Figarove svatbe«. Tudi tretja slika »Onjegin« v celoti. V vlogah Arkova štirikrat s presenljivim uspehom in z zrelo, prefinjeno igro. Mezetova trikrat z istim uspehom. Švigelj dvakrat, zlasti v Mozartu odlični; prav izborna Oberwaldova kot paž. V Figarovi svatbi, ki so jo podali vse-skozi vzorno, omenjam pohvalno Magoliča, Mlekuševo, Sekulo, Sancina in Frankola poleg Arkove, Mezetove, Oberwalderjeve in Švigelja. Vzoren ansambl, pevsko in igralsko na višku, najčistejši v slogu. Pa prosim: vse to brez dirigenta in njegovih »znakov«. Svira pri klavirju idealen. Imenitna tudi tretja slika iz »Onjegin« z Mezetovo kot Tatjana, Krmotičev Vasček je poglavje zase. Celo Vasku naše opere, g. Kovaču, je izredno ugajal. Kako prisrčen je bil duet Janka in Metke (Arkove in Mezetove) v pevskem in igralskem oziru! Iz III. letnika sta bili z uspehom zaposleni še Mlekuševa in Dolenčeva, iz II. letnika Vedralova, iz prvega pa poleg že naštetih še Juvance in Burger, ki se bodo vsi pri nadaljnjem študiju še izpopolnili. Vse točke razen Mozarta je vodil pri klavirju vzorno Neffat. Prireditve je bila triumf mladih pionirjev in njihovih učiteljev.

Slavko Ostere.

Knjiga o dopustu in počitnicah. (Miroslav Zor: Week-end, Tehnika življenja v prirodi. — Založila knjigarna Kleinmayr & Bamberg, Ljubljana, 1931.) Drobna knjižica, pa je le vredno, da se ob njej ustavimo. Posebno sedaj, ko postaja week-end tudi pri nas že, rekel bi, življenjska potreba. Vedno več jih je, ki ob sobotnih popoldnevih hitijo v naravo, vedno več in več jih je, ki skušajo svoj dopust ali počitnice preživeti daleč od civilizacije. Danes ga menda ni več mladinskega društva, ki ne bi v svojem programu imelo tudi taborov in izletov. Posebno mora človek priporočati to knjižico sokolskim društvom, ki nameravajo prirediti letos svoje prve labore. — Vse najdeš v tej knjigi, kar je treba vedeti za življenje v naravi, vse, izletnega in tabornega pionirstva, preko enostavnih kuhinjskih receptov, higijenskih pravil in navodil o prvi pomoči, romantične gozdne modrosti pa do organizacije taborov. Knjiga je prežeta z ostrim in zdravim vonjem po naravi, da bo vsakemu čitalcu, ki še ni imel prilike doživeti vseh lepote takega svobodnega življenja, vzbudila vsaj vrsto hrepenenja po prirodnosti romantiki; kdor pa je že strelmel v prirodnosti taborni ogenj, kdor je doživel tajinstvenost nočnih straž in čutil pravi taborni apetit, ki se ne ustraši ne prismojene polente ne razkuhanih makaronov, bo moral biti hvaležen avtorju ne le za veselo spomine, ki jih je prikladal, ampak tudi za nebroj praktičnih nasvetov, ki so važni in novi za vsakega, še tako izkušenega modernega divjaka.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 175/31—3.

1706

Oklic.

Zoper Caf-a Slavka, trgovca v Loki pri Trzinu, sedaj neznanega bivališča je vložila L. Sturm, mehanična pletilnica nogavic in pletenin v Poljčah pri Lescah tožbo radi 2217 Din 50 p s prip. pod opr. št. C 175/31-1. Usna razprava se vrši 10. julija 1931, ob poldnesetih pri tem sodišču v sobi št. 26.

Gospod Krištof Vladimir, advokat v Radovljici se postavlja tožencu za skrbnika, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam, ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. II., dne 16. junija 1931.

*

C 159/31—2.

1705

Oklic.

Tožeča stranka Mestna hranilnica v Kamniku je vložila proti toženi stranki Sever Antonu posest. Selca 8 radi Din 7500— s prip. k opr. št. C 159/31—2 tožbo.

Narok za usno razpravo se je določil na 16. julija 1931 ob devetih pred tem sodiščem v izbi št. 6 razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja gosp. Ponikvar Alojzij, v Kamniku, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Kamniku, odd. II., dne 15. junija 1931.

*

E 1074/30—7.

1697

Dražbeni oklic.

Dne 5. julija 1931 ob osmih bo dražba nepremičnin na licu mesta parc. 953 k. o. Mirna peč, zemljiška knjiga Mirna peč vl. št. 74, zemljiška knjiga Hmeljčič vložna št. 316.

Cenilna vrednost: 22.373— Din; najmanjši ponudek: 14.915 Din 90 par.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto, dne 11. junija 1931.

*

E 104/31—10.

1696

Dražbeni oklic.

Dne 13. julija 1931 ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Sp. Kostrivnica vl. št. 12 in 108.

Cenilna vrednost: 133.110 Din 50 p; vrednost pritlikline: 2792— Din; najmanjši ponudek: 88.740 Din 34 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Rogatec, dne 10. junija 1931.

*

Nc. I. 138/31—3.

1672 3—3

Amortizacija.

Na prošnjo tvrdke M. Masterl v Stražišču se uvaža postopanje za amortizacijo začasne priznanice direktorije državnih železnic v Ljubljani št. 38/LXVI z dne 28. dec. 1929. v 5 komadih obveznic 2½ ratne štede, katero je imenovana tvrdka kot kavicjo položila.

Imetnik te priznanice se pozivlja, da uveljavi svoje pravice tekom 6 mesecev od dneva tega oklica, ker se bo sicer priznanica po preteku tega roka izrekla za neveljavno.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. I., dne 12. junija 1931.

Konkurzni razglasi

S 8/30—42.

1703

Odprava konkurza.

Prezadolženka: tvrdka Janez Aljaž, družba z o. z. v Boštanj, sedaj v Kresnikah pri Storah.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opravilna št. S 8/30—3 o imovini prezadolženke, se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa, po §-u 139 k. r.

Okrajno kot konkurzno sodišče v Celju, odd. I., dne 9. junija 1931.

*

Sa 8/31—36.

1694

Sklep.

Poravnalna zadeva prezadolženke Tomažin Franciške, trgovke na Gmajni pošta Krka.

Dolžnica zboljša poravnalno ponudbo v tem smislu, da ponudi 40% kvoto, plačljivo prvih 10% v 3 mesecih in potem vsakih nadaljnjih 10% v razdobju 3 mesecev.

Vsled tega se določi nov poravnalni narok na 27. junija 1931 ob devetih pri podpisnem sodišču soba št. 3.

Okrajno sodišče v Višnji gori, odd. I., dne 15. junija 1931.

*

Sa 7/31—53.

1702

Potrditev poravnave izven stečaja.

Poravnalna zadeva Brezovnik Ladislav, trgovec v Vojniku.

Potrdjuje se poravnava, katero je sklenil poravnalni dolžnik s svojimi upniki pri naroku dne 30. maja 1931, te vsebine, da je prvenstvene terjatve plačati v celoti, ostali upniki pa dobijo 50% kvoto, plačljivo v 10 enakih obrokih, pri čemer s prvim obrokom dne 10. septembra 1931, ter da pristopite k tej poravnavi kot poroka in plačnika Albreht Antonija, posestnica in trgovka v Hotederšici pri Logatecu, ter Brezovnik Antonija v Vojniku in sicer zoper zadnjo s pravico takojšnje izvršbe po zapadlosti terjatve.

Okrajno sodišče Celje, odd. I., dne 3. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 2786/2.

1691

Razglas.

Ribarstvo zakupnega ribarskega okraja 21 Cerklje, obsegajoče Reko od izvira do Janezovega mlina v Gradu, Vščico od izvira do Vasice in Pšato od izvira do vasi Šmartno, se bo vsled naročila kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani oddalo na javni dražbi v zakup pri sreskem načelnstvu v Kranju dne 13. julija 1931 ob devetih za dobo deset let, to je od 1. avgusta 1931 do 31. julija 1941.

Zakupni in dražbeni pogoji so med uradnimi urami na vpogled pri podpisnem sreskem načelnstvu.

Sresko načelnstvo v Kranju, dne 16. junija 1931.

Sreski načelnik: Znidarčič, I. r.

Računski zaključek Splošne stavbene družbe, Maribor za poslovno leto 1930.

Aktiva		Račun bilance k 31. decembru 1930.		Pasiva	
	Din		Din		Din
Račun nepremičnin	3.618.540'48	Račun delniške glavnice	5.000.000'—		
Račun strojnih naprav	3.492.729'99	Račun rezervnega sklada	27.096'31		
Račun inventarja	57.569'86	Račun bank	10.253.099'71		
Račun orodja	1'—	Račun upnikov	3.852.225'61		
Račun blaga	4.364.793'18	Račun dividend	13.146'—		
Račun naplilozdelkov	474.593'56	Prenos dobička iz 1929 130.402'12			
Račun dolžnikov	7.037.999'04	Čisti dobiček 1930	28.444'97		158.847'09
Račun blagajne	86.187'61				
Račun vrednostnih papirjev	172.000'—				
	19.304.414'72				19.304.414'72

V breme		Račun zgube in dobička k 31. decembru 1930.		V dobro	
	Din		Din		Din
Odpisi	950.398'78	Prenos dobička iz 1929	130.402'12		
Pridobitina	150.750'—	Skupni dobiček	1.129.593'75		
Čisti dobiček	158.847'09				
	1.259.995'87				1.259.995'87

Stjepan Kenfelj I. r. Henry Furrer I. r. Fran Gogala I. r. Avgust Jenko I. r.
Za knjigovodstvo: Proh. Ludvik Rotiner I. r.

Opr. št. 212/4—1931—2.

1685

Razpis.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje v svojem zobnem ambulateriju 3 mesta zobozdravnikov, odn. zobotehnikov, ki imajo pravico do denticijske prakse po zakonu o zdravniških-specijalistih za bolezni ust in zob in o zobotehnikih z dne 18. novembra 1930.

V prošnji je navesti koliko ur dnevno more biti prosilec zaposlen, ker se po veljavnih predpisih višina honorarja ravna po številu ordinacijskih ur. Prošnje opravljene s predpisanimi dokumenti je predložiti uradu do vštete dne

4. julija 1931. do 12. ure

pismeno ali osebno v uradu, soba št. 205.

Prošnjam je priložiti sledeče priloge: rojstni in krstni list, domovnica, šolska izpričevala, dokaz o ureditvi vojaških obveznosti, vsa potrebna strokovna izpričevala in dokazila o dosedanjem službovanju.

Ljubljana, dne 13. junija 1931.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Razne objave

Št. 575/31.

1716

Objava.

V smislu člena 34. izpitnih predpisov za diplomske in doktorske izpite na filozofski fakulteti univerze kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani se objavlja, da se bo vršila promocija kandidata G. r. d. Antona iz Ljubljane za doktorja filozofije v soboto 20. junija 1931 ob 12. uri na dekanatu filozofske fakultete.

Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani, dne 16. junija 1931.

Rektor: Dr. A. Šerko s. r.

*

Objava.

Izgubil sem šofersko legitimacijo izdano od sreskega načelnstva v Murski Soboti na ime: Kovač Kristijan rod. z Nabrežine pod št. 3491/3.

Proglasam jo za neveljavno.

Kovač Kristijan, s. r.

*

Objava.

Izgubil sem izpričevalo III. razreda II. realne gimnazije v Ljubljani iz leta 1923/1924, ter ga proglašam za neveljavno.

Mali Anton, s. r., t. č. Zagreb, Hlica 122.

*

Objava.

Izgubil sem orožni list, glaseč se na eno puško dvocevko, izdan od sreske izpostave v Škofji Loki pod št. 524 (ad spis št. 8538/28) na ime: Lukanc Janez iz Škofje Loke.

Proglasam ga za neveljavnega.

Lukanc Janez, s. r.

*

Objava.

Izgubil sem šofersko vozno dopustilo št. 137 izdano od sreskega načelnstva v Kranju na ime: Zupančič Vinko, bivajoč v Trzinu. Proglasam jo za neveljavno.

Zupančič Vinko s. r.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

118

Marija je strmela vanj. »Adolf — kaj? — kdo?«
Ni ji odgovoril, občutil je samo ponižanje svojega obraza in sramoto. Zdelo se mu je, da ga Marija zasmejuje — »proč!« — mahal je okoli in se spodtikal, divji je postal, ne sme ga pogledati, — »proč!« z zdravo roko je zagrabil krožnik na mizi — Vsa prestrašena je hitela Marija ven, po stopnicah, v mlekast jutranji vzduh —

Stal je med vrati, roka se mu je povescila, krožnik je zdrsnil na tla, nekaj je še jecjal, potem je pa padel ko mrtev na zofo in zaspal.

Zena je pa šla in se ni vrnila več.

Peti dan, še vedno nimamo niti sledu o nji. Adolf sedi otopel in brezčuten pri nas. Z veliko težavo se nam je posrečilo, da nam je povedal, kaj se je z njim zgodilo. Pripovedoval nam je, da je bil pijan in da je padel po stopnicah. Toda Willy ga je takoj prekinil: »Pusti to, Adolf. V takih stvareh sem izkušen. Pretepaj si se in sicer prav pošteno.« Končno nam je

začel pripovedovati, kaj se je dogodilo. »Toda, Adolf,« je dejal Willy očitujoče, »kako si mogel kaj takega storiti? Udarec v obraz malo zaleže. To samo mogočno ploskne, je pa brez uspeha. Najprvo bi ga moral udariti v podbradek in potem takoj suniti v trebuh! Na ta način bi ga imel takoj pred seboj ko črva!« Ves skrban je zmajeval z glavo. »Kakšno neumnost si storil, da si tolkel dalje, ko si imel izpahnjeno roko! Suvati, samo suvati, v gloleni, v kolena, in saj veš, kam še! Kako se imenuje tisti kujon?«

Ko mu je Adolf nekoliko popisal Wessa, ga je Willy naprej izpraševal: »Tako, izpahnjeno roko ti je tudi obračal?«

Adolf je pokimal. »Pusti ga vendar,« sem dejal in sunil Willyja v rebra.

Dva dni pozneje je prišel Willy k meni in izjavil, da se bo odpeljal. Smatra se dolžnega Adolfu, da obračuna z Wessom.

»Peljal se bom s teboj, Willy.«

»Zakaj? Mar misliš, da ne bom mogel sam opraviti?«

»Pač! Toda bojim se, da ga boš ubil.«

Wessa sva našla v krčmi. Sedel je tam z nekim svojim prijateljem. Willy se je vsedel poleg njega in mu prevrnil najprvo kozarec s pivom.

Wess je zabavljaj.

»Pazite vendar, vi kozel,« je Willy renčal surovo.

»Hola,« je dejal Wess in vstal. Tudi njegov tovariš se je dvignil. Oba sta bila zastavna kujona.

»Ali se ne imenujete Wess?« je vprašal Willy.

Presrečen ga je Wess pogledal.

»Ali se niste zmazali od vojakov?« je vpraševal Willy dalje. »Potem ste pa zalezovali žene onih, ki so bili v vojni.«

»Kaj pa vas to briga?« je kričal Wess, kateremu je prisotnost njegovega tovariša krepila pogum.

»Toliko me to briga, da vam morem reči, da ste največji lopov na zemlji!«

»Kaj?« Oba sta se približala.

»Pojdite ven,« je kričal krčmar, »nove stole sem dobil šele prejšnji teden!«

Najprvo je šel Willy. Hitro sem plačal in hitel za njimi, da bi držal Wessovega tovariša. Pa ni bilo treba, oni je ležal že na tleh. Willy je pa vlekel Wessa proč. Pazil sem na nezvestnega na tleh. Od hrastovega gozdiča se je slišalo dušiče grgranje, suvanje in divjanje. Z žalostnim jokom se je končalo vse skupaj.

Willy se je vrnil. »Vsa njegova dejanja sem mu poklical v spomin,« je dejal, »obljubil sem mu, da bom čez štirinajst dni zopet prišel. Toda mislim, da ne bo šlo tako hitro. Nazadnje sem mu hotel izviniti desno roko — mislim pa, da sem mu jo zlomil.«

Pa kaj pomaga vse to — Adolf le nima svoje žene.

Višji predsednik francoske republike
Gaston Doumergue zapušča Pariz

Iz zasebnega življenja ruskega diktatorja

O zasebnem življenju ruskega diktatorja Stalina pripoveduje nemški pisatelj Gustav Kiepenheuer v knjigi »Stalin« tudi tole:

Za zasebno življenje Stalin nima časa. In vendar živi tudi on svoje zasebno življenje, ki pa se prav nič ne razlikuje od življenja drugih komunistov.

Kot mladenič se je Stalin oženil s svojo rojakinjo Svanidse. Iz tega zakona se mu je rodil sin; žena pa mu je kmalu umrla za plućnico in sicer še pred revolucijo. Kasneje kot 50 let star mož, se je oženil drugič s 15 letno deklico Nadjo, ki se mu po orientalskem načinu popolnoma pokori. Stalin je dober zakonski mož, ampak on je orientalen.

Žene vplivnih komunistov živijo v Kremlju v Moskvi tako, kakor pač žive žene ljudi, ki so čez noč prišli do veljave. Od eskimotke Ordjonikides pa do soproge g. Litvinova, rojene Angležinje, se vrši vse življenje teh žensk samo okoli »trač-a«. Edina izjema v tem oziru je Stalinova žena. Ona sama ne govori o nikomur, pa tudi nihče ne o njej. Ona živi tiho in mirno v svojem stanovanju. Ljudje vedo samo to o njej, da ne zna rusko in da je rodila 50-letnemu Stalinu dva otroka.

Stalin pa je tudi dober rodbinski oče. Nekoč je morala žena v kuhinjo in je otroka v zibel izročila Stalinu, naj nekoliko pazi nanj. Stalin je lepo mirno kadil svojo pipo in prikičal. Nena doma pa je začel otrok kričati. Da ga pomiri, mu je puhnil Stalin nekaj dima v obraz. Tedaj je bilo šele joj! Stalin si ni znal drugače pomagati, kakor da je v otrokova usta porinil svojo pipo, češ sedaj bo morebiti le mir. Otrok se je še bolj drl, dokler ni prišla njegova žena iz kuhinje nazaj in ga vzela k sebi v naročje. Stalin pa je zamrmral: »Taka baraba! Ali je to boljše?«

Ko je stalinov starejši sin na tehniški visoki šoli v Moskvi pri izpitu padel, ga je Stalin poslal v neko zapuščen gnezdo na deželi z besedami: »Če nočeš biti inženjer, bodi pa čevljar! Ko pa se je njegova sestra poročila z nekim komunističnim voditeljem, je priredil sijajno pojedino čisto po vzorcu nekdanjega ruskega dvora.

Stalin se na stara leta mnogo trudi, da izpopolni svojo izobrazbo, kar je v mladosti zamudil. Bere pa najrajši znanstvene knjige o socializmu za lepe knjige pa nima smisla. Rad pa obiskuje gledališče. Nekoč se je domislil, da bi se učil angleščine, vendar pa je to namero že po prvih urah pouka opustil.

Največ pa mu je ležalo na tem, da obdrži svoje pristaše trdno v rokah. Ta svoj namen je tudi popolnoma dosegel.

Dvojno življenje dolarske princeze

Pred nekaj leti je vzbudil med »boljšo« družbo v Newyorku in v celi Ameriki silno senzacijo umor mlade in bogate hčerke znanega milijonarja Fasthulla. Dekle je slovelo zaradi svoje lepote daleč naokrog, in po splošnem mnenju je bilo tudi tako odlično vzgojena, da si policija in ljudje kar niso mogli razložiti vzroka dekletove smrti; niti tega niso dognali, ali gre za zločin ali za samomor.

Nenadoma pa se je razvedelo, da so našli na dekletovem stanovanju dnevnik, ki kaže življenje mlade bogatkinje v prav posebni luči. Kakor se vidi iz najdenega dnevnika, je živela dekle dvojno življenje. V krogu svojih sorodnikov in domačih prijateljev se je delala dekle zelo resno, čeprav moderno, in je govorilo le o književnosti in o podobnih stvareh; skrivaj pa je uganjalo naravnost neverjetne stvari. Dekle je imelo nebroj umazanih ljubavnih afer z vsemi mogočimi moškimi, imelo je zveze s trgovci z mamilami, obiskovalo je najbolj razvpite nočne lokale in se je včasih tako upijala, da še domov ni moglo samo. Tako je živela bogata razvajenka od svojega 16. leta dalje celih 10 let. Med njenimi neštevilnimi tajnimi ljubavniki pa je bilo tudi precej težkih zločincev, in policija je mnenja, da so jo baš ti zločinci ubili iz strahu, da jih dekle lepega dne ne izda.

Zanimive izjave prof. Wegenerja

Cez 100 let bomo brez petroleja, čez 400 let pa brez premoga

Profesor Wegener, brat onega profesorja, ki so ga našli na Grenlandiji mrtvega, je na nekem zborovanju vremenskih opazovalcev omenil med drugimi tudi vprašanje petroleja in premoga.

Optimisti cenijo, je rekel, da imamo petroleja še za 100 let, premoga pa še za 400 let. Premog in petrolej sta nastala v dobi, ko na zemlji še ni bilo živih bitij, ki bi bila porabila ogljik, ki ga izločujejo rastline in zato se je ogljik zgostil pod pritiskom v premog in v petrolej. Dandanes producirajo ves ogljik rastline, porabijo pa vsega živa bitja in zato se petrolej in premog ne tvorita več.

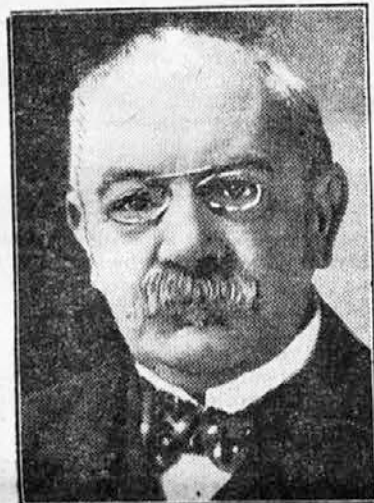
Vprašanje je sedaj, kako si bomo pomagali brez petroleja in brez premoga.

Nekaj nam bodo pomagale vodne sile; to pa ne bo dovolj. Mogoče je pa tudi, da se bodo morale pomorske države zopet vrniti k jadernicam. Te sicer niso tako hitre kakor so parniki, toda za prevoz večine blaga hitrost tudi ni potrebna. Poleg tega pa poznamo dandanes vetrne razmere mnogo bolje kot so jih poznali nekdaj in zato bodo jadernice bodočnosti mnogo boljše.

Tudi možnost pridobivanja ogljika iz zraka ni

izključena; do danes pa še ne poznamo nobene metode za to.

Pa tudi vedno večji stroji bodo ubili same sebe. Velikanski avtomobili zahtevajo vedno dražje ceste, tako da se končno že ne izplačujejo več. V Argentini pa je mali plug že popolnoma izpodrinil velike motorne pluge, ker so ti predragi v obratu.

Jules Cambon

Nekdanjega francoskega poslanika v Berlinu Jules-a Cambon-a je zadela kap. Njegovo stanje je resno, tem bolj, ker je že 86 let star. Poslanik v Berlinu je bil od leta 1907. naprej do začetka svetovne vojne.

Zobje predsednika Hooverja

Predsednika Združenih držav Hooverja so nedavno zboleli zobje. Mogočnemu gospodu ni kazalo nič drugega kakor da je odšel v bližnjo bolnišnico. Tam so mu zdravniki povedali, da si mora dati izdreti najmanj 3 zobe.

Predsednik Hoover se je vdal in zdravnik je opravil svoje delo. Izdrte zobe je zdravnik vrget na tla, ker niso bili zanič. Bolniški sluga je pa izdrte zobe pobral, pa ne samo predsednikovih, ampak vse zobe, kar jih je ležalo po tleh. Zobe je začel prodajati kot »zobe gospoda predsednika in mož je imel srečo. Cena zob je bila vedno višja in mož je prav lepo zaslužil, dokler ni neki drugi sluga izdal »tajnosti« svojega tovariša, ki je prodal že okoli 600 zob za »predsednikove« zobe.

Kakor hitro pa so ljudje zvedeli za to »tajnost« je cena predsednikovih zob silno padla, kajti toliko zob, kolikor je bilo prodanih na »predsednikove« ime, nima vsa številna rodbina gospoda predsednika skupaj.

Nove vrste ogledalo

Asistentu nekega kemičnega laboratorija v Kaliforniji se je baje posrečilo iznajti ogledalo, ki se da zviti kakor kos papirja. Iznajditelj tega ogledala je segreval neko maso v električni peči na 2000 stopinj. To maso je tanko razvaljal in jo preoblekel s srebrnim amalgamom. Tako je nastalo novo ogledalo, ki je nezlomljivo in ki se da zviti ali zložiti kakor žepni robec. Iznajdba prerokuje veliko bodočnost.

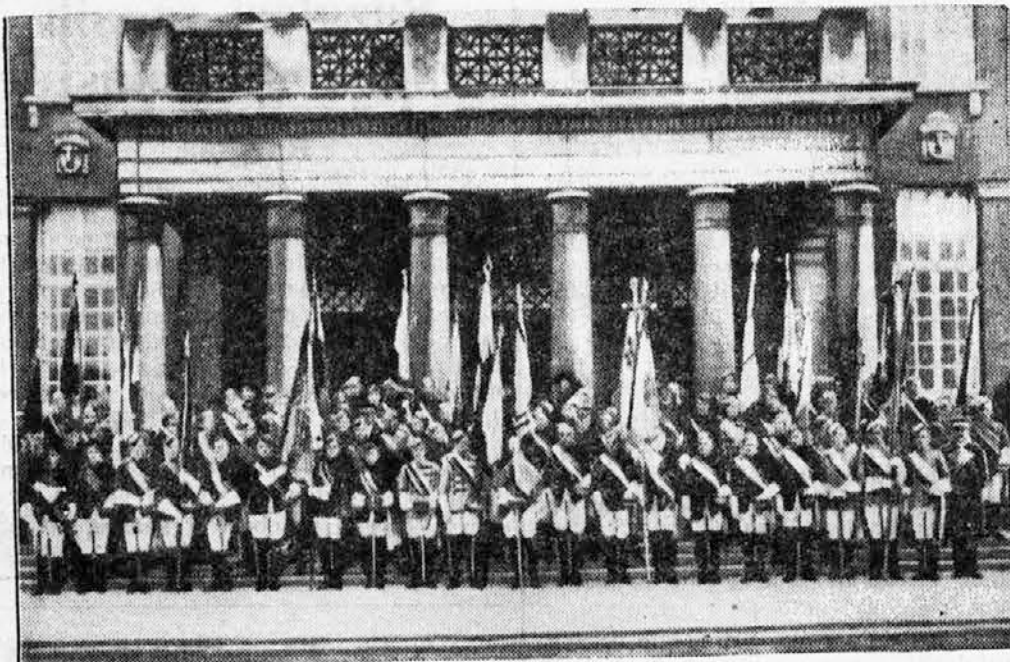
Za kratek čas

»Kaj pa delaš ves božji dan?«
»Za mizo sedim in pišem.«
»Kaj pa pišeš?«
»Roman.«
»Reveš — ali si ne moreš kakšnega romana kar kupiti za par dinarjev?«

—o—

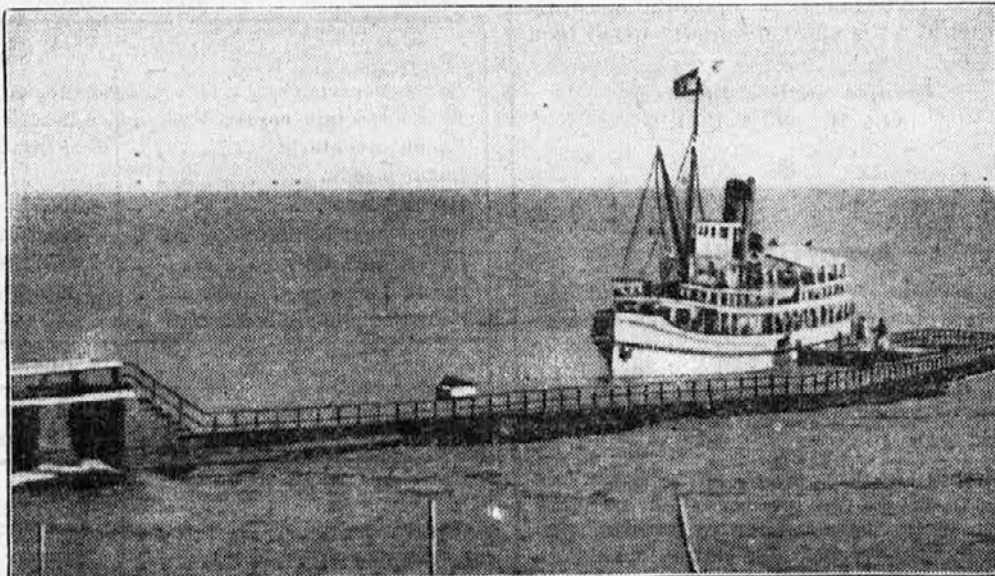
»Stavim glavo, da imam prav.«
»Stavim svojo listnico, da imam jaz prav!«
Pa tvoja listnica je prazna!
»No, in tvoja glava? Stava mora biti enaka!«

Razširjajte Jugoslovana!

Stoletnica tehniške visoke šole v Hannoveru

Tehniška visoka šola v Hannoveru je slavila v nedeljo stoletnico svojega obstoja. Slovestnosti se je udeležilo veliko število tehnikov od blizu in daleč, ker uživa ta šola svetoven glas.

Ponesrečeni francoski parnik »St. Philibert«

Parnik »St. Philibert« se je nedavno potopil z nekoli sto izletniki. O nesreči je »Jugoslovanc« obširno poročal v svojih brzojavnih poročilih.